

В по-нататъшното социалистическо изграждане на страната пожелаваме много успехи и здраве на всички трудеци се в окръга.

От редакцията на „Фехермедиевски вестник“ - Секция „Фехермедиевски вестник“ - Унгария.

Трудещите се от Търновски окръг взеха активно участие в борбата против фашизма. В партизанските чети (Горнооряховска, Търновска, Свищовска, Павликенска, Еленска) и отреди в други окръзи участваха 283 партизани. Те намираха убежище и подслон в 622 ятаки, а други 2058 бяха помагачи.

За активно участие в борбата против фашизма през затворите преминаха 745 души, през концлагерите 555, а 140 бяха интернирани.

Редица селища, като Г. Оряховица, Павел и др. се бяха превърнали в крепости на антифашистката борба.

Горнооряховският партизански отряд записва славни страници в ония дни на борба. В паметта на народа ще останат за винаги проведените от него акции и водените героични битки. Героичните боеве в гората на м. "Тасладжа" на 29 и 30 май 1944 година и през следващите дни са записани със златни букви в летописа на отряда.

Когато в съпътствата събота утрин на 9 септември 1944 година с решителната помощ на непобедимата Съветска армия над Родината изгря свобода и партизанските колонии се спускаха в градовете и селата, когато народът взе съдбините си в своите ръце, в редовете на живите не се оказваха 213 славни синове и дъщери на народа от Търновски окръг, загинали в различни времена и различни места. Между тях са изтъкнатите борци Трифон Саралиев, Хараламби Стоянов, Панайот Цивков, Сотир Зринов, Кири Конаров, Димитър Дюлгерев, Николай Усенлиев, Христо Козлев, д-р Върбан Генчев и редица други. Те загинаха, но тяхното дело живее във всяка нова победа, във всяко дело на социалистическото ни строителство.

Имената им ще грейт над светлия път напред към комунизма.

ОТКРИТ ПАМЕТНИК

Признателното население на с. Бреговица издигна паметник на своите герои, паднали в борбата срещу фашизма, партизани и бойци на Отечествена война. Тържественото откриване на паметника стана в събота — 5 септември. Тук бяха дошли много бивши партизани, ятаки, трудещи се от селото, гости от съседните села и Горнооряховица.

Стоян Димитров

АРМИЯ — ОСВОБОДИТЕЛКА

В ранното утро на 22 юни 1941 г. без да обявяват война, хитлеристките разбойници вероломно нападнаха миролюбивия Съветски съюз. Злокобната вест за варварското нападение бързо обиколи света и залегна като тежък камък в сърцата на всички честни хора.

Наставаха тежки и съдбоносни дни за съветския народ. Всяко честно сърце потръпваше от ужас пред мисълта, че Съветският съюз, тази мощна опора и светла надежда за бъдещето е пред изпитание. По призива на Комунистическата партия и правителството на Съветския съюз в защита на свободата, съществуването и честта на социалистическата родина се вдигнаха като един бойците и командирите от съветската армия, милионите работници и колхозници, хората на умствения труд.

Започна Великата отечествена война на съветските народи, най-прогресивната в историята

на човечеството. Вдъхновена от нейната освободителна цел, водейки активна отбрана, Съветската армия се сражаваше героично за всяко село и град, за всяка педя родна земя. С всеки изминат ден хитлеристите срещаша все по-голяма и по-голяма съпротива. Героичната съветска армия под Сталинград нанесе на хитлеристите небивало поражение. След тази най-забележителна победа от войната, героичната съветска армия мина в неухватимо настъпление.

Българският народ посрещна разгрома на фашистката армия с неизмерима радост и въз

одушевление. Сталинградската победа го окриля в борбата му против хитлеристките окупатори. Притокут на доброволци в партизанското движение рязко се увеличи. Създаваха се все нови и нови партизански чети и отреди, непрекъснато нарастване на които доведе до превръщането им в мощна въстаническа армия.

Като прогони немските пълчища от своята земя съветската армия започна да осъществява своята освободителна мисия. Като разгромиха немско-фашистката групировка при Яш-Кишинев в началото на VIII 1944 година и освободиха Румъния частите на Трети украински фронт достигнаха и нашата се-

вероизточна граница. Устоите на фашисткото правителство бяха разклатени.

Настава последната минута, в която мощната народосвободителна въстаническа армия, при прякото съдействие на частите на Трети украински фронт събори омразната монархо-фашистка клика и установи властта на освободените работници и селяни.

С неописуема радост, песни и веселия народът ни посрещна армията — освободителка. Потомците на легендарните руски богатири дойдоха от хиляди километри, за да помогнат за втория път на нашия народ да се освободи веднаж за винаги от всякаво робство.

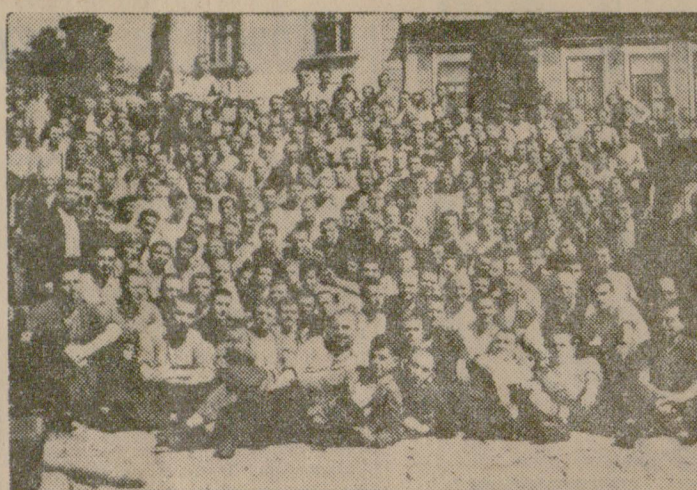
Но борбата не завърши дотук. Фашистката армия все още не бе унищожена и опасността от нея не беше ликвидирана. Неохотими бяха още няколко удара за нейния окончателен разгром. В тази грандиозна битка за доунищожаването на фашисткия звяр взе активно участие и нашият народ.

Включени в състава на Трети украински фронт, командуван от прославения маршал Толбухин, нашите додвестни воини героично се сражаваха рамо до рамо със съветските братя. Под напора на техния победоносен ход бяха освободени Югославия и Унгария, народите на които ще останат навеки благодарни. Тук бе циментирано с кръвта на съвместно падналите жертви и нашето бойно единство. Затова и името на съветската армия се произнася с особена признателност и уважение от всеки честен човек в света.

Израснала в пламъците на Октомврийската революция, ръководена от славната Комунистическа партия и закалена в жестоките битки с враговете на работническата класа, съветската армия излезе от войната още по-мощна и силна. И днес съветската армия е гаранцията опора на мира в цял свят.

Съветската армия е армия на миролюбива страна. Тя никога не запалила, но тя съществува, непрекъснато повишава своята боеготовност и стои твърдо на стража на мира в целия свят за страх на враговете и за радост и надежда на трудещите се от всички страни.

майор Христо ПАВЛОВ

На 8 септември 1944 година от влажните зандани на търновския затвор излязоха политзатворниците и незабавно се включиха в завоюването на властта.

На снимката: Политзатворниците след излизането им от затвора.

КАМЕН ЗИДАРОВ

ДЕВЕТИ СЕПТЕМВРИ

Какъв е този ден и този миг? Каква е тази песен волнокрила, пробудила мъгъла, страшна сила в един даубой неравен и велик?

Нима не сънуваме? ... Нима пред нас играва вече свободата, и тътне под краката ни земята, залаяла от отприщана вълна?

Какви са тия страни хора тука с лица корави, с шмайзери в ръце, които си разкриват днес сърцето с една усмивка и един юмрук?

Какъв прекрасен ден... какъв пожар! Как гордо, гордо слънцето възхожда... И ний вървим и леем тук възторжено, без страх от полицейския стражар...

И тия пушки, танкове — сега не са отправени срещу гърдите ни... За първи път — сурови и сърдити — те дебнат будно подлия ни враг.

Не, туй не е сън... Славен и свещен — това е ден на съднати надежди: — един престъпен свят потъва в бездната, друг, нов, изгрява с този оузен ден.

И тия песни, що кнътят сега сред този град, безмилостно разрушен, за тях ний бяхме оити и задъшавани, за тях копняхме дълго и в тъга.

И ето днес: кръстосани ръце — народ и армия вървят сплотени, безбройни знамена плочат развени, и радост олика в мощното сърце.

Ликувайте! Вървете мощно в крак: Това е ден на нашата победа! Във този ден ни бъдещето гледа и ни протяга огнена ръка...

Васил ХРИСТОВ, работник

В СВИЩОВСКО

САВА ДЪЛБООКОВ

Течаха последните дни на август.

През тия паметни, възлущащи дни много верни и ентусиазирани народни синове и дъщери се вляха в редовете на партизанското движение, чиято слава растеше с всеки час. Бързо се надигаше мощната революционна вълна, дейно и упорито се подготвяше народното антифашистко въстание. Наширено се разнасяше манифестът на Националния комитет на Отечествения фронт до българския народ и Окръжно № 4 на Централния комитет на БКП, с които те зоваха Партията и народа да вземат властта.

Дните и нощите бяха напрегнати. Получените документи бяха бързо разпознавани и разпращани по селата. Нощем партизанските ръководства заседаваха, обмисляха положението и вземаха действителни мерки, като главното внимание се насочваше към работата с хората. Активизираха се и комитетите на Отечествения фронт. На дневен ред стоеше члърпост за заемане на властта.

На 5 септември тръгнах към Горнооряховица, където се срещнах със секретаря на Окръжния комитет д-р Петър Панайотов — Даскала, и да получавам указания за действия.

Спрях в къщата на верния ятак бай Петър в село Обединение. Там дойдоха познати партийни другари, с които беседвахме как да се разшири и засили борбата за непосредствено установяване властта на Отечествения фронт. Следобед един другар съобщи радостната вест, че

Съветският съюз е обявил война на монархо-фашисткото правителство и Червената армия — освободителна навлиза в нашата страна. Сияеха тържествени вълни на лица ни. Нима можех при такава дългоочаквана и голяма новина да стоим цял ден затворени в стаята? Реших да отида у съседите, които имаха радиоапарат и сам да чуя това важно съобщение. Познатият мощен глас на радио „Христо Ботев“ прозвуча призивно и съобщи, че Червената армия иде да помогне на изстрадалия български народ. Партията призоваваше всички патриоти да се вдигнат под знамето на Отечествения фронт на въоръжено въстание. Макар и да бях изтощен от безсъпните и щц, от напрежението и негодие на партизанския живот, почувствах такъв прилив на сили, че ми идеше да хвърква. Същата вечер стигнах в село Никоп, дето трябваше да се срещна със секретаря на Окръжния комитет. Целият ден и през нощта на 6 септември го чаках. Пове-че не ме съдържаше.

Е, доскоро виждане на свобода, кръстниче! Така наричахме шеговито с незабравимия Тодор Моллов — Сенко, командир на Свищовската чета, нашата ятакча Гина П. Янчева.

Движението. Кольо. Сега се уверих, че не излезе истина това, което пролетите ми казвахте. „Наесен свободни ще ядем гроздето“.

За една нощ се превърнах

от Никоп в гората между селата Червена и Овча могила, Свищовско, без да усетя как съм изминал пеш над петдесет километра. Тук се срещнах с другарите от нашата партизанска чета.

Въпреки тежкия удар върху партийната организация в село Павел, Свищовско, при който фашистката жандармерия арестува около 250 активни наши дейци и зверски избя 35 партизани и ятаки, благоприятното развитие на събитията и нашата организаторска работа помогнаха бързо да се преодолее смущението, да се повиши духът и да се засили борбата.

През този кратък период — втората половина на август и началото на септември — четата бе силно нараснала от няколко души — на 40 бойци и беше започнала масови акции — в Александрово, Градище, Сломар и други села.

Задължително бяха ясни — всички бяхме еднодушни, че трябва да се дадем пристъпим към установяване на наша власт в околността. Решихме да започнем от южния край, дето партийните организации бяха здрави, бойци с голямо влияние сред трудещите се, а в борческия РМС бяха организирани много младежи.

Оттук искаме да започнем народното въстание, да оформим партизанска войска и да атакуваме околния център Свищов, дето се бе укрепила монархофашистката реакция.

Разделихме се на две групи, за да заемем едновременно Горна Студена и Овча могила. В някои села местните друга-

ри вече изпълняваха указанията на Партията. Още на 5 септември, в един час през нощта, другарите в село Алеково сами и първи в околността смъкнаха фашистката урва и установиха народна власт.

Започна трескава работа. Създава се народна милиция с началник старият комунист Атанас Божанов. Оръжието се раздава на верни партийни и реални членове. Мобилизирант се моторни превозни средства за съвръзка. Изпращат се хора и до околните села с апел да последват примера на смелите алековчани. На някои от тях се изпраща оръжие. От селата идват хора в Алеково, за да разберат какво е станало. Примерът бързо заразява. Дигат се Козлово, Горна Студена, Александрово, Масларево, Драгомирово, Петокладенци и други...

На 8 септември вечерта отидох в село Овча могила, за да подготвим превземането на общината и да свикваме общо събрание. След като се уточишме с другарите, взех един кон и отидох в Драгомирово със същата задача. Пристигнах у другаря Ст. Василчин, но не заварих никого. Всички другари след като посрещали на гарата политзатворниците от разбития Плевенски затвор се отпращаха в общината и я зазвези. Обезоръжили и арестували полицията, въоръжили народа, поставили охрана и изпратили хора за връзка със село Козлово.

Ведна след завръщането ми от с. Драгомирово с група другари отидохме да превземем общината. Обезоръжихме на въоръжен караул и започнахме про-верна по стайте. В един голям сандък намерихме събрани всич-

ки пушки, приготвени за отнасяне в Свищов, както бе заповядал околийският управител. Оръжието незабавно бе раздано на местните другари. По това време и тук си бяха дошли политзатворници от Плевенския затвор — другарите П. Панчев, Григор Пенев и други. Съвместно, братска бе срещата с тях.

Вече се разсъждаваше. Народът масово се стичаше към общината. От улицата, която водеше откъм гората, се зачу бодра песен и твърда партизанска стъпка. Нашата партизанска чета „Христо Ботев“, начело с командира Т. Личев — Васката и помощник-командира Ст. Атанасов — Стамен, идеше към нас. С тях беше и Евтим Цивков — член на Окръжния комитет на Партията и организатор в Полистръмбешкия район. Топло и ентусиазирано посрещна народът своите верни синове и дъщери, поеди тежкия, но славен път на въоръжената борба за освобождение — с бурни овации, с възгласи „Ура!“, с цветя и дълги прегръдки, със светнали от радост очи.

Радостта ни неизмеримо порасна, когато чухме по радиото, че през същата тази паметна нощ в София партизани, войската и народът са смъкнали фашистката клика и са издигнали правителството на Отечествения фронт.

Вече си имаме наша, народна власт! Родина ни е вече свободна и независима страна! Сканш не можехме да повярваме, че това, за което толкова бяхме мечтали, за което дадохме неосцимно свидетелство, за което понесохме толкова страдания и негодие, е постигнато.

Ведна след завръщането ми от с. Драгомирово с група другари отидохме да превземем общината. Обезоръжихме на въоръжен караул и започнахме про-верна по стайте. В един голям сандък намерихме събрани всич-

ки пушки, приготвени за отнасяне в Свищов, както бе заповядал околийският управител. Оръжието незабавно бе раздано на местните другари. По това време и тук си бяха дошли политзатворници от Плевенския затвор — другарите П. Панчев, Григор Пенев и други. Съвместно, братска бе срещата с тях.

Вече се разсъждаваше. Народът масово се стичаше към общината. От улицата, която водеше откъм гората, се зачу бодра песен и твърда партизанска стъпка. Нашата партизанска чета „Христо Ботев“, начело с командира Т. Личев — Васката и помощник-командира Ст. Атанасов — Стамен, идеше към нас. С тях беше и Евтим Цивков — член на Окръжния комитет на Партията и организатор в Полистръмбешкия район. Топло и ентусиазирано посрещна народът своите верни синове и дъщери, поеди тежкия, но славен път на въоръжената борба за освобождение — с бурни овации, с възгласи „Ура!“, с цветя и дълги прегръдки, със светнали от радост очи.

Радостта ни неизмеримо порасна, когато чухме по радиото, че през същата тази паметна нощ в София партизани, войската и народът са смъкнали фашистката клика и са издигнали правителството на Отечествения фронт.

Вече си имаме наша, народна власт! Родина ни е вече свободна и независима страна! Сканш не можехме да повярваме, че това, за което толкова бяхме мечтали, за което дадохме неосцимно свидетелство, за което понесохме толкова страдания и негодие, е постигнато.

Ведна след завръщането ми от с. Драгомирово с група другари отидохме да превземем общината. Обезоръжихме на въоръжен караул и започнахме про-верна по стайте. В един голям сандък намерихме събрани всич-

ки пушки, приготвени за отнасяне в Свищов, както бе заповядал околийският управител. Оръжието незабавно бе раздано на местните другари. По това време и тук си бяха дошли политзатворници от Плевенския затвор — другарите П. Панчев, Григор Пенев и други. Съвместно, братска бе срещата с тях.

Вече се разсъждаваше. Народът масово се стичаше към общината. От улицата, която водеше откъм гората, се зачу бодра песен и твърда партизанска стъпка. Нашата партизанска чета „Христо Ботев“, начело с командира Т. Личев — Васката и помощник-командира Ст. Атанасов — Стамен, идеше към нас. С тях беше и Евтим Цивков — член на Окръжния комитет на Партията и организатор в Полистръмбешкия район. Топло и ентусиазирано посрещна народът своите верни синове и дъщери, поеди тежкия, но славен път на въоръжената борба за освобождение — с бурни овации, с възгласи „Ура!“, с цветя и дълги прегръдки, със светнали от радост очи.

Радостта ни неизмеримо порасна, когато чухме по радиото, че през същата тази паметна нощ в София партизани, войската и народът са смъкнали фашистката клика и са издигнали правителството на Отечествения фронт.

Вече си имаме наша, народна власт! Родина ни е вече свободна и независима страна! Сканш не можехме да повярваме, че това, за което толкова бяхме мечтали, за което дадохме неосцимно свидетелство, за което понесохме толкова страдания и негодие, е постигнато.

ПОБЕДИЛО С РЕШАВАЩАТА ПОМОЩ НА ГЕРОИЧНАТА СЪВЕТСКА АРМИЯ ДЕВЕТО СЕПТЕМВРИЙСКОТО ВЪСТАНИЕ ОТКРИ ПЪТЯ ЗА ПОСТРОЯВАНЕТО НА СОЦИАЛИЗМА В НАШАТА СТРАНА

Г. Димитров

В ПОБЕДНИЯ ДЕН

ТЪРНОВО ПОСРЕЩНА ОСВОБОДИТЕЛИ

Сутринта на 9 септември 1944 г. в общината в Търново се събра на заседание комитетът на Отечествения фронт. Постави се въпросът кои са нашите въоръжени хора. Оказа се, че в момента бяхме само няколко души.

Един поручик от въздушните войски, вече преминал на наша страна, ни заведе в един склад и каза: „Вземайте повече патрони за всеки случай!“ В това време Д. Бръмбаров ни съобщи, че от Горна Оряховица обадиха, че последикият началник бляг към Търново с лека кола. Дадде се нареждане да се заемем позиции към „Хисаря“. Когато колата наближи към Арбанаси, няколко изстрела я нахараха да спре на място. Даддохме команда: „Вдигай ръце и идвай насам!“ Така предадохме на отечественофронтския комитет 5-6 души.

Доволен ст първия си успех,

минахме през главната улица. Учудени хората питаха: „Какво е станало?“ Ние весело отговорихме: „Свърши се с фашизма! На 20 км от Търново се намира Червената армия!“ В този момент един от командирите на ловна рота предаде оръжието си и предложи да му се гласува доверие и да се присъедини към нас. Ние дадохме червено знаме на един от младежите и отново тръгнахме по своя път.

След около един час пристигнаха около 40 души от Шемшево и Леденик. Разпределихме се на четири групи, които заеха важните обществени сгради. Другарите, които бяха на разположение на отечественофронтския комитет, бяха незабавно въоръжени. Вечерта от Еленския балкан пристигнаха жандармеристи — тези, които преди няколко часа само бяха стреляли и убили партизани в село Константин. Като разореха, че

С ура, с високо вдигнати юмруци и неописуема радост в Търново бяха посрещнати първите представители на Червената армия.

В ЕЛЕНА НА 9 СЕПТЕМВРИ

Пет часа сутринта. Телефонът в лекарския ми кабинет нервно и продължително звъни. Тази нощ срещу девети септември 1944 година както и миналата година, поради силното напрежение от битката на партизаните с жандармерията в с. Константин на 7. IX. 1944 година не можах да спя.

Вдигам слушалката и чакам да се обади някой за спешна медицинска помощ, както обикновено. В телефонната слушалка прозвучава непознат глас — Тук Търново — Комитетът на Отечествения фронт.

Докторе, вземете властта и в четири часа след обед да бъдете в Търново на заседание на комитетите!

Извадих скрития пистолет „Наган“, сложих отделило 30 патрона в джоба и изкочих на улицата. Набързо се срещнах с другарите от образувания на 5 септември Комитет на Отечествения фронт в Елена, които с ентусиазъм приеха новината за заемането на властта. Никой не се плашеше от пристъпването на жандармерията.

Към 7 часа група от 10-15 души се отправихме към общината. Нахлухме в кабинета на кмета. Той без съпротива предаде кметството. От негово име беше извикан по спешна работа околийският управител от горния етаж на сградата. Околийският управител с влизането разбра работата, но беше вече късно, другарите го обезоръжиха.

Оставаше да се справим с околийския началник на полицията, който беше и най-спас-

явил. Част от другарите останаха в кметството, а 1 група излязоха на горния етаж, арестувахме началника и го обезоръжихме.

Съставено беше обръщение — позив към гражданството, който беше отпечатан в собствената печатница на Иван Х. Дочков, който участва при завземането на властта.

В девет часа целият град знаеше за идването на Народната власт.

Предстоеше погребението на партизанина Младен, загинал в битката в с. Константин. Граждани и учаци се изпълниха двора в дома му в с. Младеново.

От името на Народната власт и другарите произнесох първото слово. Тук дадохме клетва пред светлата му памет, че ще се борим за осъществяване на идеалите, за които той и хилядите като него загинаха. На погребението от партизанския отряд пристигна Тодор Кърдев — Крумчо.

След обед се явих на заседание на Отечествения фронт в Търново, където получихме и първите указания.

На другия ден при небирав ентусиазъм в целия град беше посрещнат партизанският отряд, воден от командира му Стефан Х. Кръстев. Командирът произнесе слово.

Посрещнахме с голям възторг и спуснахме се руски парашутисти в района на с. Стевек още преди Девети септември. Един от тях тарихически българин на име Николай говори при претъркан салон в читалището. Той беше посрещнат с бурни аплодисменти, които през цялото време на словото му не стихаха.

д-р Ал. Петков-Майтански

НОВАТА „РЕПУБЛИКА“

Малкият ра-
ботнически ко-
лектив от 20 —
30 души на бив-

шата чорбаджийска фабрика „Кабо“ в Свищов посрещна Де-
вети септември 1944 година с
голяма радост. Тогава цялата
„фабрика“ заедно с двора зае-
маше едва триста квадратни
метра площ. В неголямата стра-
да бяха поставени освен произ-
водствените помещения, още ко-
телно, амбалажна работилни-
ца, складове и самата админи-
страция. Условиата за работа
бяха извънредно тежки, осо-
бенно през летните месеци. За-
душност, нехигиенично и изто-
чително беше. Производството
на тази малка фабрика през
1942 година е било около 70
тона, през 1943 година — 130
тона и 1944 — 40 тона.

При това положение Народно-
та власт заваря предприемчи-
ците. Когато се извърши нацио-
нализираният, производството
беше достигнало едва 140 то-
на. Още с вземането на управ-
лението от работниците през
малки разширения и по-добро
използуване на машините, про-
изводството през 1950 година
нарасна на 420 тона, през 1952
година на 720 тона.

Петнадесетата годишнина от
сметлата дата 9 Септември 1944
година колективът на консерв-
ните работници посреща в ком-
бинат „Република“, израснал в
измината, западно от Свищов.
Как стана това?

Една от първите грижи на
новото ръководство след на-
ционализирания беше да се раз-
работи план за разширяването
на предприятието, за което има-
ше добри условия. В резултат
на бързото коопериране на сел-
ските стопани зеленчуковото
производство в долината Сви-
щов — Белево, Белево — Ни-
копол, Новград — Вардим раз-
ко се увеличи и то трябваше да
се използва.

Така през годините на Народно-
та власт 1952 — 1955 годи-
на, на съвсем нова площадна,
западно от Свищов, върху 120
декара израсна консервният
комбинат „Република“.

Какво представлява днес на-
шата „Република“?

На площ от около 5 000 квад-
ратни метра са разположени
трите основни цеха на комбина-
та.

В първия цех основното про-
изводство е готови ястия, пред-
имно за износ. През месеците
август и септември той произ-
вежда от 30 — 35 тона продук-
ция. Тук работят около 330 ра-
ботници и работнички.

В цеха за производство на
стерилни зеленчукови консер-
ви — зелен фасул, грах, компо-
ти и белеви домати производ-
ството за 24 часа достига 30 —
40 тона. Само той е равен на

отделно производствено пред-
приятие. Тук работят 440 ра-
ботници.

Във вакуумния цех основно-
то производство е доматено по-
ре, но тук се произвеждат още
канфитори от ягоди, кайсии,
гроздов мед и много видове мар-
мелади. Дневното производство
на този цех при канфитур от
ягоди достига от 40 — 50 тона,
а при пюрето до 20 тона.

Сега само в амбалажния цех
работят повече работници, от-
колкото в цялото предприятие
до Девети септември.

Нашето предприятие е обу-
вено модерно, като са взе-
ти всички изисквания на хра-
нително-вкусовата наука и хи-
гиена. Ние имаме химическа ла-
боратория с двама инженер-хи-
мичи и 7 лаборанти и качес-
твеници, които ежедневно из-
питват постигнатите сурови-
ни, ние имаме бактериологиче-
ска лаборатория с бактериолог,
лаборанти и термостатичи.

От всичко това се добива пред-
става, че новото голямо пред-
приятие няма нищо общо с ня-
когашната малка работилничка.

В двуетажна битова сграда се
помещават гардеробите и ду-
шове за обслужване на ра-
ботниците. В комбина има
добре уредена библиотека, ра-
диорубка, медицински пункт.
Зелена ограда от жив плет кра-
си обширния двор, в който зе-
лените площи надминават 15
декара. Тук са насадени стоти-
ци овощни дървета. Огиването
и връщането на работниците за
работа става с автобусни коли.

В широките светли помеще-
ния сега работят чевръсти сто-
тици жени в бели манти и за-
брадки, които всеки ден произ-
веждат трудовите си нории и
мислят за по-нататъшно пого-
бяване на продукцията. Ко-
лективът пръв в страната про-
извежда фаршировани пиперки,
сърми и други консерви, които
се харесваха много на външния
пазар.

Всеки ден растат хората при
нас. Комунистите Иван Стен-
чев и Димитър Петров, няко-
га обикновени работници, сега
са най-добрите ръководители
на смените. Чистачката Гена Ра-
фаилова, която преди е била са-
мо сръчна чистачка сега е енер-
гичен ръководител на смяна.

Упорито работят, но и добре
са заплатени работниците. Ст.
Атанасова, В. Боболева, Ц. Гор-
чева всеки месец внасят в се-
мействата си по 1 000 лева. Но-
жарят Али Чорбаджиев полу-
чава 966 лева.

Целият колектив на комби-
ната работи мобилизирано пред
15-та годишнина на Девети сеп-
тември и изпълни плана си за

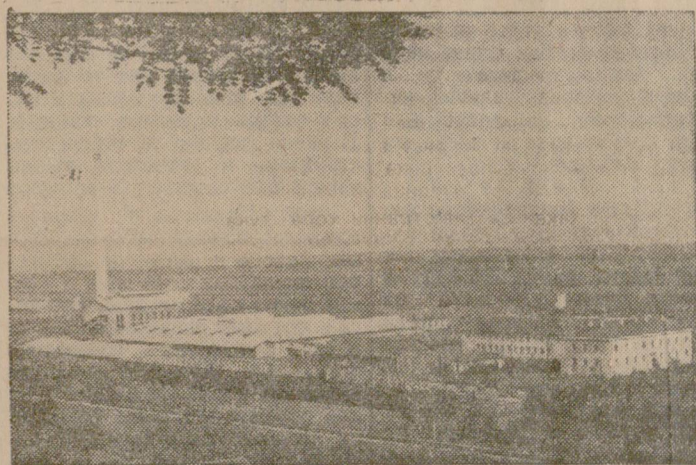
осеммесечното 101 на сто. В
сравнение с миналата година
дадената продукция за осемте
месеца е пораснала 205 на сто,
или за едно и също време ко-
лективът е изпълнил двойно
производствената програма. За-
сега най-високи постижения
имаме в плодните консерви,
при които производството е 508
на сто по-голямо и за зеленчу-
ковите — 248 на сто.

Това показва, че колективът
е способен да изпълни обеща-
нието — да даде за 2 години и
7 месеца производството, ко-
ето се предвиждаше за 5 години.
При това положение до края на
петилетката ние ще можем, ос-
вен предвидените 38 000 тона
консерви, да изработим допъл-
нително 22 000 тона. Впрочем
и това вероятно ще бъде над-
минато.

Разбира се разширяването се
развива успоредно с растяща-
та енергия на колектива. Ние
тази година извършихме строи-
телство за 1 000 000 лева, по-
лучихме нова грахова линия,
нова компотна линия, нова
пълначна и други машини за
1 750 000 лева, които ще за-
почнат работа през идната го-
дина. Тогава вероятно ще при-
стъпим и към нови производ-
ства като сокове, диетични хра-
ни и други. В близко бъдеще
към комбина ще бъде напра-
вен ж. п. клон, ще се построи
културен дом, складове.

Работниците са горди за всич-
ко това. Те са горди, че тяхната
продукция намира пазар в та-
квива близки и далечни страни
като Съветския съюз, Чехо-
славкия, Полша, Източна и
Западна Германия, Англия,
Франция, Йейлон, Гвинея. Но
те знаят кому дължат всичко
това.

Христо РЪЧЕВ
директор на ДКК „Република“
в Свищов

Изглед от новата фабрика „Република“

С крила е сега дързостта ни...

Със старото взехме развод
и повече нямаме общо,
изобщо
рода му нещаме за род,
Билото —

било
и токова. Точка.
Започна
живота отново.
Сурово
и строго
със много
задачи.
закрачи,
напред революцията,
мобилизирайла всичко до нощ.
Доброто не идвало лесно!
Народ и машини

РАЗЦЪФТЯВА НАРОДНОТО СТОПАНСТВО

Петнайсетте години от
Деветосептемврий-
ското въстание у нас са
години на непрестанен раз-
цвет на нашето народно сто-
панство. От 493,139,000 лв в
края на 1952 г. промишлената
продукция е предвидено да на-
расне през 1959 год. на
1,444,016,000 лв. Капиталовло-
женията — от 93,135,000 лв за
цялата 1952 г. на 274,221,000
лв в края на 1959 г. като в
края на първото шестме-
сечие на годината вече са
115,339,000 лв. Раст бележат
и фондовете на предприятия-
та от 356,370,000 лв през
1952 г. на 541,517,000 лв през
1959 г.

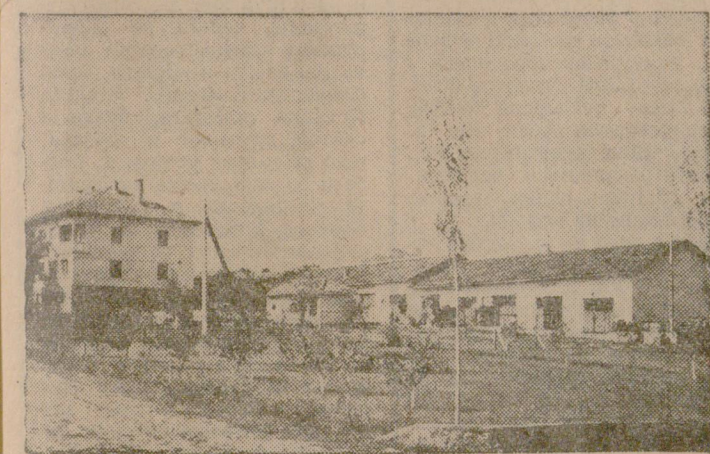
През последните три го-
дини консумираната
в окръга електроенергия на-
хвърля 286 милиона киловат
часа и се доближава до кон-
сумираната в цялата страна
през 1939 и 1940 години елек-
троенергия.

Стокооборотът от
397,000,000 лв през 1952
г. достигна през 1957 год.
807,000,000 лв.

Увеличи се и селскостопан-
ската продукция. В
края на 1952 г. тя бе за
315,600,000 лв, а в края на
1958 г. вече за 771,642,000 лв.
През 1959 г. е предвидено да
нарасне на 1,541,000,000 лв.

Тракторите от 579 към
15 к. с. и комбайните
от 37 през 1952 г. достигна-
ха през 1959 г. съответно
1,404 и 268.

Много нараснаха и
поливитните площи.
През 1944 г. те са били само
16,575 декара, а до 30 юли
1959 г. достигнаха 542,650 де-
кара.

Дворът на МТС в Г. Оряховица

НАШАТА МТС

Малко са хората, които си
спомнят оня февруарски ден на
1948 година, когато на място-
то, където ставаха панарите,
се очерта дворът на машинно-
тракторната станция в Г. Оряхо-
вица. Стари, полуразрушени
постройки, износени машини,
предимно вършачки, с това за-
почна съществуването си новата
станция. Оттогава изминаха 11
и половина години. Колко труд-
ности трябваше да се преодо-
лят, колко голяма трябва да е
била вярата на първите меха-
низатори, за да се утвърди стан-
цията, като модерно, голямо,
социалистическо предприятие,
опора на кооперативните сто-
панства!

Първата нова постройка, коя-
то се изгради в двора на стан-
цията, това бе навесът за вър-
шачките. С разрастване на ма-
шино-тракторния парк се из-
градиха още три навеса за тра-
кторите и за комбайните. Лесно
е да се каже сега трактор „ДТ-
54“, „КД-35“, комбайн
„СК-4“, а тогава то беше не-

що необикновено. Първите тра-
ктори бяха „СТЗ-НАТИ“. На
тях се покочиха пионерите от
станцията, с тях разбиваха не-
вероятно на хората. Сто и два-
десет бяха първо през 1950
година механизаторите. Сега
са 345. Когато селските труде-
ници обръщат пълен с надежда
поглед към този пораснал од-
ред, те разчитат и на нещо дру-
го. То не се измерва в числа.
Но и то е решаващо. Това е по-
расналият опит. Затова нато-
вареният на условен трактор
през 1950 г. беше 2,701 дека-
ра, а сега е 7,095.

Тежък е жътварският труд.
Но сега кооператорите имат 28
мощни помощници. И те че-
рят това. Не е трудно в поле-
то да се види морен коопера-
тор, изправен пред могъща
машина бавно да среща „Ста-
линец“, „Емат“. Тези кратки ду-
ми говорят много. Те говорят
за братската помощ, която стра-
ната ни получава от СССР и
страните с народна демокрация
и за грижите на държавата към

селанина.
И самите механизатори сега
са други хора. Георги Йорда-
нов е носител на златен орден
на труда Аврам Димов, Тодор
ка Пенкова и Ганчо Катрев
имат сребърни ордени. Много
хора работят в станцията от
самото ѝ създаване. Такъв е и
другарят Стоян Крънзов. Но
той сега е опитен стругар, кой-
то рядко дава лошокачествена
работа.

Вместо 4,248 лева средна
годишна заплата през 1950 го-
дина, механизаторите сега полу-
чават по 10 007 лева. Повече
от 40 механизатори имат собс-
тени моторни превозни средства.
Мнозина имат свои лични нови
квоти. Но като че ли не всичко
това е най-важното. Друго, по-
расло е сега съзнанието на ме-
ханизаторите.

Днес почти във всички трактор-
ни бригади има добре оборудени
станове и пред всеки стан цвет-
ната ни получава от СССР и
страните с народна демокрация
и за грижите на държавата към

е осигурена винаги топла хра-
на. Това е един ръст от висота-
та на който всички гледат с по-
нятна гордост.

Тая година за пръв път се
сформираха тракторно-полевни
бригади. Механизаторите
създават тяхното преимущест-
во, и работат тъй, че да из-
ползуват всичките им възмож-
ности.

Доволни от своите успехи,
механизаторите от МТС Г. Оря-
ховица са решили със своя труд
да допринесат още много за
напредъка на селското стопан-
ство.

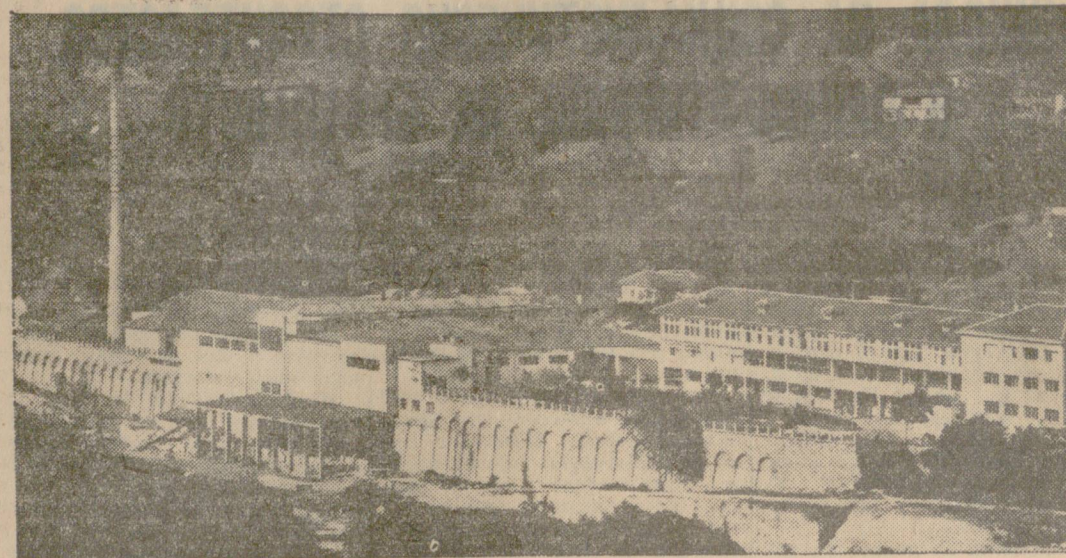
Йорданка Начева Илиева

11 ПЪТИ ПО-ГОЛЯМО

Промислената продукция на ДИП „Бъдеще“
в с. Бутново постоянно нараства. Ако на-
правим една съпоставка с 1948 година ще видим,
че увеличението всяка година е по един път —
сега производството е 11 пъти по-голямо.

Базата за големите темпове бе създадена
още през 1948—1952 година, когато със за-
начителни капитални вложения от държавата,
малкото керамично предприятие се превърна
в истинска керамична фабрика, с перспективи
за по-нататъшно развитие.

Но даже в периода подир 1955 година,
когато не са правени допълнителни капитални
вложения, производството пак нараства с
6, 14, 37, а за тази година увеличението е
63 на сто. Това вече се дължи предимно на
разкриването на вътрешни резерви, на по-
стоянно подобряване на организацията на
производството, на внедряване на подобрения
посредством кредита за малката механизация
и пр. Затова колективът гледа на тези успехи

Построеният от народната власт Месокомбинат в Търново. Той е обзаведен с модерни машини и механизми за добив на месо и производство на колбаси.

Снимка: М. Николов

Учудваща равностметка

(Беседа с председателя на ТКЗС в с. Поликраище НИКОЛА КУШЕВ)

ВЪПРОС: Какъв беше животът на селя-
ните до 9 септември 1944 година?

ОТВОР: На бележити дати, на велики
празници всички правим равностметка на по-
сеститотото. На 9 септември 1959 година рав-
ностметка ще прави целият български народ.
Равностметка ще направят и кооператорите от
с. Поликраище, ще си припомним миналото. А
както беше то?

Село Поликраище има около 21 000 дека-
ра земя. Тя до никде не стигаше да изхрани
населението, а промишлени предприятия за
допълнително припечелване нямаше. Затова
нашите селяни се принуждаваха да емигрират
в чужбина и като градинари да дият шасте.
А там, далеч от родния край ги чакаше суро-
вият живот на гурбетчи. Запознавах се с
най-грубата експлоатация. 30 — 60 собстве-
ници на градини наемаха до 100 работника,
като вземаха половината от припечеленото.
Поликраищенските градинарски работници
няма да забравят нитога 18-часовия работен
ден и честото им заваряване в България без
пари.

В Поликраище жените, децата и старците
обработваха земята, която раздвасях съвсем
малко. Нито една година до преди 9. IX. 1944
год. произведението нито не е достигало да
нахрани населението. Средният добив се дви-
жеше от 100 — 140 кг от декара. Младешите
не завършили основното си образование, за-
минаваха на градина и се заваряваха, когато
ги потърсят за войници. След завършване на
службата се оженаха и заминаваха отново
в странство. Имаше не един случай в селото
семеини вече 50 години, а заедно живели 10
години.

Селото се управляваше от една група де-
риби, които се шлеха из кръчмите, а нищо
не правеха за благоустрейството му. Най-за-
бележителното бяха 30-те кръчми и калните
улици и шосета.

Затова хората посрещнаха с радост Де-
ти септември.

ВЪПРОС: Какви по-съществени промени
са извършени в селото?

ОТВОР: След 9. IX. 1944 година в се-
лото ни станяха големи промени. Основата за
всичко обаче е образуването на ТКЗС през
1948 година от 54 стопани. Отначало в стопан-
ството беше трудно. Липсваше опит, машини
почти нямаше, заредиха се сушиви години.
Първите кооператори и сега с гордост си спо-
мят първите тежки години, когато деляха по-
между си това, което имаха, когато ядяха ми-
сиреник. Вярвайки в силите на Партията, те
не се разколебяха и рабстеха всеотдайно бяха
твърдо уверени в победата.

През есента на 1950 година кооператив-
ното стопанство се масовизира. ТКЗС се пре-
върна в интензивно стопанство. Ежегодно ра-
стяха добивите и възнаграждението на коопе-
раторите. Кооператорите си спомнят 1951,
1952, 1953 г. когато трудовият добив беше 8, 10,
12 лева и 1958 година, когато той нарасна на
23,80 лв.

Ние посрещнахме с голям възторг реше-
нията на пленумите на Централния комитет на
БКП от 1958 година и с голям ентузиазъм се
заехме за тяхното изпълнение. След тях ТКЗС
Поликраище се обедини с ТКЗС в селата Кру-
шето, Първомайски. Янтра и Правда. В произ-
водствено-финансовия план на уеденото сто-
панство се предвижда през 1959 година обща-
та продукция да бъде около два пъти по-голя-
ма в сравнение с 1958 година. През тази го-
дина ние ще произведем близо два пъти повече
слънчоглед, памук, три пъти повече яйца и т.
н. До 10 август краварите в Поликраище на-
доиха средно от фуражна крава колкото за ця-
лата 1957 година до края на годината ще
надоят с 1 000 литра повече от фуражна крава
в сравнение с 1957 година.

С ръста на материалното положение на тру-
дещите се растат и техните културни нужди,
които все повече биват задоволявани. Преди
9. IX. 1944 г. в селото нямаше дом с бюфет,
гардероб, легла от нов тип. Тогава за младите
невести се правеха сандъци за поставяне на
дрехи. Сега почти във всеки дом има гарде-

роб, бюфет, все повече в живота на хората на-
влизат електрическите печки, електрическите
бойлери, прахосмукачки и други.

Преди 9. IX. 1944 година в селото е имало
28 радиоапарати, а сега са 310 и 752 радио-
точки. Няма дом в Поликраище без радиоапа-
рат или радиоточка.

Реалните доходи на кооператорите растат
и от редица социални и културни придобитки,
които получават от държавата и кооператив-
ното стопанство. Възрастните кооператори
получават пенсия от държавата, като към нея
стопанството им дава допълнително още 30
лева месечно.

ВЪПРОС: А как растат доходите на коопе-
раторите?

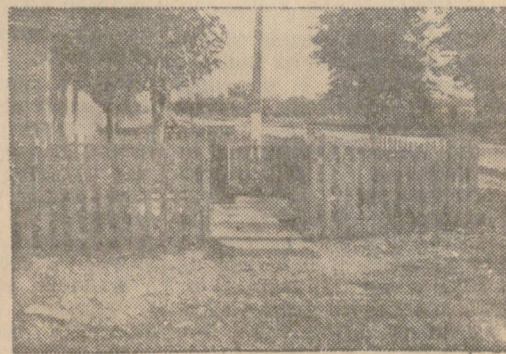
ОТВОР: Възнаграждението на труде-
ния от 9 лв. за 1952 г. достигна до 23 лв. за
1958 г. През 1958 г. средно един работоспособен
кооператор получи около 5 200 лв., а през 1959
година се очакват 8 500 лв. Много бедняци,
които в миналото мизерствуваха и работеха
при газдите и мошениците, сега са вече замож-
ни хора. Семейството на Никола Ник. Бабла-
ков през 1958 г. получи 24 311 лв., семейство-
то на Никола Байчев, където съпругът и съ-
пругата са доайи, получи 29 854 лева, Дими-
тър Григоров Кушев — 18 130 лв. и други.

ВЪПРОС: Какви промени настъпиха във
външния облик на селото?

ОТВОР: Петнадесетгодишнината от 9
Септември село Поликраище ще посрещне на-
пълно изменил своя облик. В селото има ве-
ликолепен читален дом със салон с 500 ме-
ста и голяма сцена подходяща за най-сложни
пиеси с масови картини, двуетажен здравен и
родилен дом. В годините на Народната власт
селото беше водоснабдено. Шосето Русе —
Търново е павирано, а през настоящата го-
дина на се асфалтира шосето Поликраище — Г.
Оряховица и площадът. Някогашният дод сред
селото се превърна в прекрасен парк, в който
трудещите се кооператори прекрават часове
на отих. В чест на 15-годишнината село По-
ликраище получи физкультурен комбинат, кой-
то бе открит на 6 септември и луминесцентно
осветление на площада.

През 1959 година в стопанството рабиха
6 обществени кухни, от които кооператорите
получаваха на обед топла храна на много ниски
цени. Сега се подготвяме през 1960 година
обществените кухни да прераснат в о-ществе-
ни столове, в които ще се дават закуски, обед
и вечеря за цялото население. Стопанството
откри 8 детски градини, 2 детски ясли, елната
седмична и пионерски лагер, в който пена-
раха за сметка на стопанството по 20 дни 800
пионери.

Трудещите се кооператори се убедили в
правдието дело на Партията

На снимката: Една от многото образцови общоселски чешми с цветни градинки в с. Поликраище

Снимка: Т. Иванчев

Цифрите за нас и за южните съседки

Сега нашата промишленост почти за 1 ме-
сец произвежда продукция, която е равна на
цялото производство през 1939 година.

През 1958 г. България произведе повече
електрическа енергия и камени въглища, от-
колкото Гърция и Турция, взети заедно при
население 30 милиона.

Нашата химическа промишленост (квва-
то преди Девети септември нямаше) в сравне-
ние с 1948 г. се е увеличила 16 пъти, докато
в Гърция от 1939 г. до 1957 г. е нараснала по-
малко от два пъти.

Производството на стомана у нас през 1958
г. се увеличи 35 пъти в сравнение с 1939 г. В
Турция през 1957 г. добивът на стомана е уве-
личен около 3 на сто, а добивът на желязна
руда в Гърция почти не е надхвърлил равни-
щето на 1938 г.

Изчислено на глава от населението още
през 1957 г. у нас бе произведено:
камени въглища — 1 554 кг срещу 112 в
Гърция, 405 в Турция и 997 в Югославия,
електроенергия — 347 квч, срещу 77 квч
в Турция, 187 квч в Гърция,
памучни тъкани — 19,8 м, срещу 9 м. в
Турция.

в „БОРБА“

Стр. 3. Бр. 108-109 от 8. IX. 1959 г.

Братска помощ

ШКОЛА ЗА СОЦИАЛИСТИЧЕСКО СТРОИТЕЛСТВО И ЗАЦИМЕНТИРВАНЕ НА БРАТСТВОТО

Когато тръгваме в строителни работи на манифестацията по случай славната 15 годишнина на социалистическата революция в България, в главата на човека нахлуват рой мисли. Каква беше България на 9 септември 1944 година, какво представляваше тогава Търновският окръг? Петнадесетте години свободен живот далече изпревариха 67-те години на капиталистическото развитие! Та може ли за всичко това да не си спомни човек?

Неизбоними са делата на трудовите хора, организирани, вдъхновявани и ръководени от Българската комунистическа партия. И у нас в Търновският окръг едно голямо дело беше строенето на язовир „Ал. Стамболийски“, което напълно справедливо трябва да се каже, че беше масова школа за социалистическото строителство, и тържество на дружбата. Този строеж на времето събра най-съкровните надежди на трудеците се, които под животворните лъчи на българо-съветската дружба станаха действителност, каквато не можахме да си представим дори и в мечтите си!

Строителната площадка след Девотсептемврийската победа представляваше започнат изкоп за основите на язовирната стена, куп вагонетки, жп релси — начало на някаква организация на голям строеж и един недовършен проект. Това беше наследството от германските фирми и техните български съдружници и слуги, които няколко години извличаха несметни печалби от джоба на нашия народ.

Първият у нас голям хидротехнически обект! — това привличаше едновременно и младия инженер, и младия техник, и работливия труженник от селото и града. Та нали в миналото дори да се говори за хидротехническото строителство в Съветския съюз се считаха за престъпление? А сега свободни можахме да строим като съветските хора, като другите напреднали страни.

Ентусиазъм! Хора, тръгнали от полето, от канцелариите, от фабриките и занаятчииската работилница! Никой не търси удобства. Лягат на голата поляна и денонощно работят с кирки, с лопати, с лостове, с компресорния чук! Колоната от

Инженер Атанас Ив. АТАНАСОВ зам. председател на изпълкома на Окръжния народен съвет Търново, бивш директор на строежа на язовир „Ал. Стамболийски“

трудни бригади — безплатен труд за Родина. Ето такава беше картината на строежа в първите дни. Всеки искаше да вземе участие в това грандиозно, първо по рода си дело.

Като млади специалисти ние започнахме първата си практическа работа. Никой от нас не бе работил на голям хидротехнически обект. Само от книгите разбулвахме тайните на организацията на големия и сложен строеж. Бъдещата величавост на язовирната стена бе все още неясно въображение, на фона на един силен стремеж за самопожертвувателен труд.

1946 година. Сянка на съмнение легна върху колектива. Геодезичните условия за леглото на стената се оказваха в противоречие с данните от изследванията. А тогава и опозицията надигаше глас в страната. И тук искаше да обезвери нас и нашия народ в това голямо начинание. В Народното събрание по радио Лондон, гласаха на империалистичните сителства куп хули по Народната власт, плашеха и работника, и селянина, и интелегента, че на Родина язовир не може да стане.

В тези тежки дни ние потърсихме пак нашия верен съюзник. На нашата покана незабавно се отзоваха съветски специалисти. В началото на 1947 година съветският геолог професор Алтовски пристигна на строежа. Той внимателно проучи резултатите от проучванията и препоръча нови изследвания. А в края на декември, когато всички работници бяха на едно голямо тържествено събрание, стана нещо изключително. В салона влязоха трима непознати хора. Всички инстинктивно почувстваха, че са съветски другари. Вдигнаха ги на ръце и ги понесоха в президиума. След деловата работа водачът на делегацията инженер Мойсеев с няколко думи свали подбудите на съмненията.

— Плотина будет! — така завърши той. И хората като отприщана вълна, още през нощта, с утроена енергия се втурнаха на работа по строителните площадки. В първите дни на 1948 година не угасваха светлините на административната

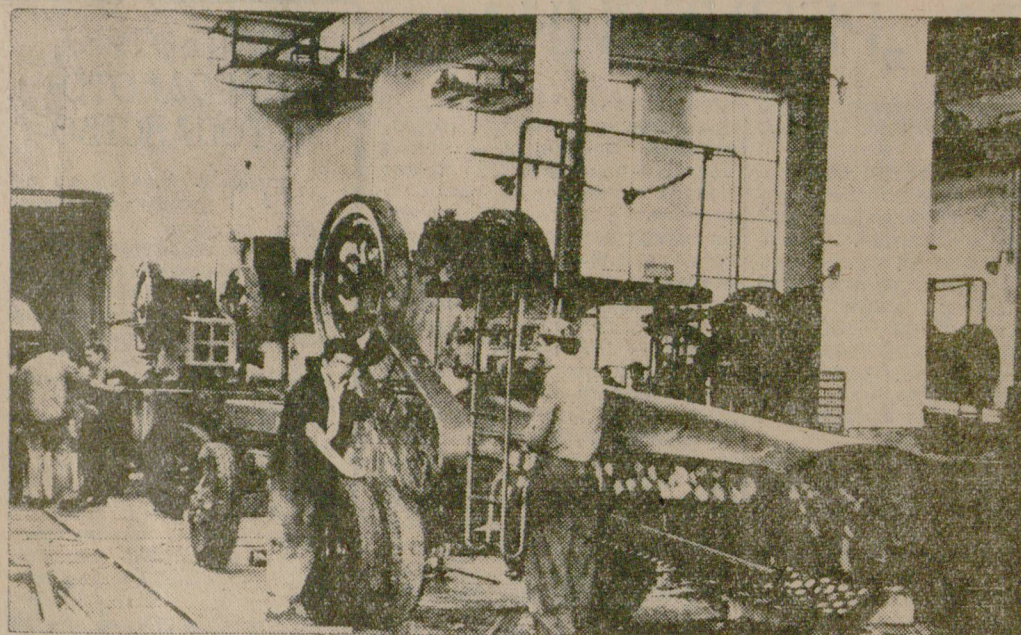
бараката. Там съветските инженери Мойсеев, Костин, Суханов, инженер-геологът Агалин, подпомогани от нашите специалисти, неуморно работеха. Работниците често поглеждаха светлинките и още по-здраво стискаха инструментите.

Идеиният проект бе готов за три месеца, без да се спират подготвителните работи. Сетне и техническият проект. И на 1 юни 1948 година нашите славни бригади подготвиха първия блок за изливане на първия кубик бетон в основите на язовирната стена! Започна истинска борба с водната стихия. Наводнение след наводнение! Но това ни най-малко не спираше строителите. С пени изнасяха тия и пръст и пак отото явяваха!

Съветските хора предложиха два проекта в по два варианта, като препоръчаха този вариант, по който впоследствие бе изградена днешната язовирна стена. Детайлите по-нататък разрабташе на самия строеж проектантска група, съставена от инженери и техници, ръководители на обекта и проектантите от голямата строителна организация „Енергохидропроект“. В процеса на работата ние имаме пълната подкрепа на съветските специалисти. И когато грешахме, пак те ни предпазваха, учеха ни. Тези от инженерите и техниците не забравя бащинските съвети на инженер Лифтицкий, на инженер Шустик.

И днес благодарение на тази братска, безкористна помощ на нашите мечти са вече действителност! Язовирната стена е изградена гордо своята каменна гръд и зад нея блести огромното езеро от 220,000,000 кубически метра вода. А когато земята зажадне, живителната вода се стържи по канал и други съоръжения и носи благодат на около 450,000 декара от които труженците от кооперативните стопанства получават богати плодове.

И в този тържествен момент не бих могъл да кажа повече, преди да изрече искрена благодарност на съветските специалисти, на великия съветски изрод, който ни научи как да работим, за да изтърнем от природата повече благо, като впрегнем дори и собствените и стили.

В с. Дебелец, където по-рано имаше три машинни работилници, сега се издига заводът за строителни машини „Червена звезда“. Неговите бетонобръкачки, каменотрошачки, асфалтосмесители, транспортни ленти и други се виждат не само по социалистическите строежи у нас, но и в другите страни.

На снимката: Подготовката на серия мощни возими каменотрошачки за Китайската народна република.

Един завод набира сили

Едва десетгодишен живот, а името му прехвърля пределите на Родина! И в деня на славната петнадесетгодишнина на социалистическата революция хората, които изпълват корпусите му манифестират своя неспирен устрем, своите многократно пораснали възможности. Плакатыт малко претрупан,

но цифрите ярки, привличат, вълнуват. Изпитваш истинска гордост и от сърце приветствуваш онези, които с потта, с ума и волята си край вагранката, над конструкторската маса, до резачката и струга, с пилата и чук, с линията и пергеза, с деионошния си труд написали тази богата история:

Показатели	1952	1957	1959	1960
1. Общ обем в хиляди лева	7,728	14,503	32,000	70,000
2. Видове производства	59	165	209	226
3. Средна годишна заплата	6,810	8,538	9,700	10,172

И оня, който с очите си е виждал първата веялка, изработена почти изцяло от дърво, и я сравни с днешния 26-тонен асфалтосмесител, най-добре може да почувства за какво му говорят числата.

От малките занаятчийски работилници води началото си машиностроенето в Дебелец. На тяхно място преди 10-годишния извисях сивата корпусите на новия завод. Техните първи обитатели бяха пъстра смесца от някогашни майстори и работници, стокучо дошли от различни краища, ладни за знания и труд хиляди хора.

Още през първата година производствената листа се увеличи. Освен хидравлични преси за маслостроителни вилки, в нея бяха вписани бетонобръкачки, транспортни ленти, каменотрошачки, съоръжения за керамични фабрики, мелници. ... Със съветски чертежи започна производството на транспортните ленти. Съветският струг „Красный пролетарий“ беше най-бързият зорец на машината. Заредиха се дни на радости и тревоги. Ед на след друг ден из ден се усъвършенстваха и разнообразяваха машините, съоръженията. Освен серийното производство, заводци получиха не една поръчка — специално оборудване за Оловно-цинковия завод в Кърджали, за дименовия завод край р. Девня, за завода за селскостопански машини. Георги Димитров — Русе, за фабрика „Мизия“ — Г. Орховица. ...

Конструкторите Стефан Бояджиев, Никола Петровски, Продан Иванов, технолозите Николай Нечев, Йордан Събев и Косю Недев буквално пораснаха тук. За първи път те заставаха зад конструкторската маса и създаваха новите машини, израсна гвардия от млади конструктори и технолози, възпитани в тази сложна лаборатория!

Край вагранката в лятарната старите и опитни майстори Атанас Калчев и Димитър Дюлгеров предадоха своя опит и знания не на един младеж. Ето сега в току-що разширяващото се и още непълнолетно озабелявано помещение Станчо Йорданов, Чернаков и Никола Иванов пър лево, доскорощни общи работници, работят самостоятелно като леари. Тяхното място при старите майстори са заели сега комсомолците Иван Бадев и Семо Г. Семов.

Преди общ работник Тодор Игнатов вече е ръководител на бригадата в резачното отделение „младият техник“ Георги Маринков, ръководител на смяна в механичния цех.

Не едно име можете да прочетете в ктговете за първенците! Целият заводски колектив едновременно познава и шлосерите Мария Великов, Стойков, Тихол Нечев, Петър Къндев, Стойков Кирликов, Йони Симеонов, Мария Йосифов, електроженистите Петко Г. Ангелов, Иван Пиронков, окисиниста Недьо Симеонов и стругариите Деню Райков (Майски), Дончо Иванов, Нечко Тодоров, Кънчо Кръстев. Дълга е редицата на първенците. С много героични дела получиха своето място с нея.

Близко един милион лева надпланова продукция! Двойно повишаване на плана за снижаване себестоимостта на продукцията! 10 на сто надпланова печалба! С такъв актив заводският колектив започна изпълнението на плана за второто полугодие на 1959 г. В отговор на Обръщението на Централния комитет на БКП по случай 15-годишнината от Девотсептемврийското въстание работниците, техниците и инженерите дадоха допълнителни обещания. Напрежението порасна. Но още в началото на август се появиха тревожни признаци.

По заводската радиотранслационна централа прозвуча „Стругари, фрезисти, борвергеристи и хобелисти! Изпълнението на плана в стругариите цехи решително изостава. Към 18 август по възможните универсални каменотрошачки за Китайската народна република има да се излят 2,9 т. Изостават с 540 часа и четиридесетте бетонобръкачки“.

Няколко минути по-късно тази тревога беше разпелена по вратите на всички цехове.

Сякаш електрическа искра премина през бившия народен

партизанин — стругари Деню Райков (Майски). Той постави нов релеф и пусна машината с пълен ход. Мисълта за изоставането не го напущаше. В цеха напрежението се повиши. Всички до един съзнаваха голямата отговорност и искаха да изпреварят времето. Три дни по-късно, заедно със сигнала за работа, прозвуча радостна вест. Появи се и мълнията: На 21 т. м. другарите Деню Райков (Майски) и Дончо Събев изпълниха своите трудови норми 312 на сто и предадоха на шлосерния цех необходимите детайли за универсалните каменотрошачки.

Стругари! Следват примери! Дайте на шлосерния цех навреме необходимите детайли! ... И съвременният планна побудно. Развихри се творческата работническа мисъл. Мълнии разказваха за дръзкото предложение на комсомолец Мария Йосифов — въвеждане на кръгорезна машина.

Заводската марка днес може да се види не само на международните панаири в Измир, Дамаск, Лайпциг, Бонксел, Солун, а и по строителните обекти на тези страни, по строежите на великата Китайска страна, в съветска Корея, в Обединената арабска република и Чехослования.

Пред славната 15-годишнина от Девотсептемврийската победа всички работници в завода знаят задачата за 1960 година нова вакуум-шленкова преса с капацитет 3,200 тухли за 8 часа, 6 броя тухларски багери, 977 транспортни ленти, 206 вагонетки. Конструкторите и технолозите разработиха чертежите на 15-тонен валак, машина за растителна на асфалт.

Редом с това на заводския колектив е известно едно предложение: 5,000 бетонобръкачки и 22,000 транспортни ленти до края на петилетката за братска Чехослования, преговорите за друга сделка: изработката на оборудването на 10 керамични завода за великия Съветски съюз. Развил се с братска помощ заводът вече дава своя дял за възход на целия социалистически лагер.

За тези светли перспективи за преуспяването на нашата социалистическа Родина, под ръководството на славната Българска комунистическа партия, машиностроителите от завод „Червена звезда“ събират сили.

Ив. КОЛЕВ

Заводската марка днес може да се види не само на международните панаири в Измир, Дамаск, Лайпциг, Бонксел, Солун, а и по строителните обекти на тези страни, по строежите на великата Китайска страна, в съветска Корея, в Обединената арабска република и Чехослования.

Пред славната 15-годишнина от Девотсептемврийската победа всички работници в завода знаят задачата за 1960 година нова вакуум-шленкова преса с капацитет 3,200 тухли за 8 часа, 6 броя тухларски багери, 977 транспортни ленти, 206 вагонетки. Конструкторите и технолозите разработиха чертежите на 15-тонен валак, машина за растителна на асфалт.

Редом с това на заводския колектив е известно едно предложение: 5,000 бетонобръкачки и 22,000 транспортни ленти до края на петилетката за братска Чехослования, преговорите за друга сделка: изработката на оборудването на 10 керамични завода за великия Съветски съюз. Развил се с братска помощ заводът вече дава своя дял за възход на целия социалистически лагер.

За тези светли перспективи за преуспяването на нашата социалистическа Родина, под ръководството на славната Българска комунистическа партия, машиностроителите от завод „Червена звезда“ събират сили.

Ив. КОЛЕВ

Заводската марка днес може да се види не само на международните панаири в Измир, Дамаск, Лайпциг, Бонксел, Солун, а и по строителните обекти на тези страни, по строежите на великата Китайска страна, в съветска Корея, в Обединената арабска република и Чехослования.

Заводската марка днес може да се види не само на международните панаири в Измир, Дамаск, Лайпциг, Бонксел, Солун, а и по строителните обекти на тези страни, по строежите на великата Китайска страна, в съветска Корея, в Обединената арабска република и Чехослования.

Заводската марка днес може да се види не само на международните панаири в Измир, Дамаск, Лайпциг, Бонксел, Солун, а и по строителните обекти на тези страни, по строежите на великата Китайска страна, в съветска Корея, в Обединената арабска република и Чехослования.

Блага Димитрова

В самолета

Моторът

пори

запъхтян простора,

По-скоро!

Скоро към Москва!

Но как ще заглуши моторът

наръките

последните слова?

Те още във ушите ми звучат!

„Колхозите да видиш, чу ли?

И домовете детски как строят!

И чудните градини на Миучини!“

А долу

люшнати

летят полята

и шушнат

шушнат в моите уши:

„Иди и виж

как там растат житата,

иди и виж,

и после ни кажи!“

И къдроглави дървета отдолу

се втурват,

сякаш с мен да-полетят,

и те молят:

Иди и виж

как там гори саят!“

Балканът се навееда

път да ни отвори

и се провиква с бригадирски глас:

„Иди и виж

Урал какво е сторил!

Иди и виж

строежите в Кавказ!“

И викват подир мен градчета китин:

„Иди и виж

как градовете строят!“

И викват с тънки гласове реките:

„Иди и виж

реките как текат!“

Звучат нарйи разни във ушите ми,

Моторът с рев не ще ги заглуши.

Родната ми маха с кърпа житена,

Родната нарйича!

„Иди и виж!

Иди и виж!

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

И после ми кажи!“

ПРОЗОРЕЦ КЪМ СВЕТА

Пред изгрев над Дунава пада прозрачни, ефирна мъгла и с шепот тополите млади на слънцето махат с крила. Той пламва, блести по водата разлял метал разтопен и с пъстра пътека от злато пристъпва засмения бей. И шлепове цели редици осмиват край рибния бряг и вятър с немирна десница опъва разветлия флаг.

Много и разноцветни флагове си дават среща на свищовското пристанище. И в делниците, и в празниците, наред с родните шлепове, тук спират и много плавателни съдове от братските социалистически страни — Унгария, Чехослования, Румъния. Но най-често ще видите шлепове с алени знаменца и изписани на тях сърби и чуки. Те донасят от Великата съветска страна своите скъпи подаръци: кокс, чугун, ламарина, целулоза, хартия и най-различни селскостопански машини за възхода на социалистическа България. Пълни идват шлеповете и пълни се връщат, като отнасят в дълбоките си хамбари руда, цимент

домати, консерви, пулпове, грозде и други плодове на богатата българска земя.

Колко бързо нарасна пропускателната способност на пристанището в Свищов през годините на Народната власт! Можем да видим от следните данни. През 1938 г. през пристанището са преминали общо внос и износ 34,000 тона товари през 1948 г. те нарастват на 99,000 тона, а през 1958 — 485,000 тона, за да достигнат на края на петилетката 1 милион тона.

За 15 години мирен, свободен живот колективът на пристанищните работници израсна като здравяне и силотен колектив, способен да се справи с чест с всяка товарна-разтоварна операция. И починът на Николай Маман, и починът за скоростна обработка на корабите и вагоните, всички нови почини подемаха с ентусиазъм свищовските докери. От техните среди израснаха ударници, национализатори, орденосици на В. Рангелов, А. Патронесков, П. Костанков, Н. Захариев.

В разгорялото се съревнование в чест на 15-годишнината на великия Празник на свобо-

дата за седем месеца колективът на пристанището е намалил престоя на корабите с 37 на сто. За същото време престоят на вагоните е намален с 48 на сто. С това са спестени над 10,000 часа време, през които могат да се извозят хиляди тонове стоки. При пристанищния колектив с чест нощи преходното червено знаме на Министерския съвет и централния комитет на профсъюза на транспортните работници, което той за втори път получава.

Разположено на живописна извивка на Дунава, Свищовското пристанище е прозорецът на Търновският окръг към външния свят и осъществява връзка с братските социалистически страни.

С. Цонев
Т. Борисов

ПОД ЯРЕМА НА ИМПЕРИАЛИЗМА

Милиони са трудеците се в света, които все още тъкнат под ярема на империалистическата зависимост. Достатъчно е само да споменем английските колонии, за да се убедим.

Общата площ на английските колонии владения в Африка надхвърля 5 милиона кв. км. — или 20 пъти повече от площта на Англия. В тези владения на Англия живеят повече от 65 милиона души.

В Гамбия, английските империалисти експлоатират 285 хиляди души, в Гвинея-Леоне — 2 милиона, в Нигерия към 33 милиона, в Британска Поламия 640 хиляди, в Кения 6,100,000, в Уганда 3,600,000 (1956 г.), във федерация Родения и Насалендо 7,300,000, в Бечуаналендо 300 хиляди (1955 г.), в Базутоленд 634 хиляди (1956 г.), в Свазиленд 220 хиляди, в Занзибар 278 хиляди, в Св. Мавриций 586 хиляди (1956 г.), и в Сейшелските острови 39 хиляди (1955 г.).

Под палящите лъчи на южното слънце и под плочестото на надзирателските камини населението в тези страни произвежда, а империалистите използват милиони тонове кафе, банани, царевица, добитък, палмово масло, фасети, ширасови пера, смоли, кожи, кафе, памук, и др.

За стопанското развитие на колонияните страни империалистите не полагат никакви грижи. Колонията Сиера Леоне, макар и с богати залежи под земята желязо, манган, оцамент, злато, калий и др. си остава слабообразована аграрна страна, населението живее в мизерия

Завършена е нова партия гардероби за Съветския съюз, за трудеците се на нашия двоен освободител. Във всеки гардероб

ГОСПОДАРИ НА СТРАНАТА · ТВОРЦИ НА НОВИЯ ЖИВОТ

В РЕШИТЕЛНИЯ МОМЕНТ

ЗАВОДСКИ ПРОФИЛИ

Нощта на 23 срещу 24 август бавно преваля. През малките прозорчета на котелното помещение вече проникват и първите лъчи на идващия нов ден. Полуголи огньарите продължават да хвърлят вълни в не-наситните гърла на 16-те парни котли. Неназвистно за кой път старши огньарът Фердинанд Иванов Динов минава край котлите, проверява. Но когато отпрати поглед към седми котел, той изведнаж трепна и неволно извика:

— Пламъчните тръби надобедели и започнали да се издуват. Грозно опасно!

Така е и на тринадесетия котел. И без много да се суети, той изтича да съобщи на дежурния техник Никола Минев. Скоро паровата станция е спряна.

не това? В парните котли е истински ад — над 70 градуса температура, тежки и непоносими изпарения. Ще се наеме ли някой да се спусне в котлите да работи? . . .

В този решителен момент пред всички излиза младият сменен техник Васил Димов Кочемидов.

— Ще опитам аз, другарю директор! — заявява той и бърже започва да облича работния комбинезон.

Малко след това Кочемидов спуска лампичката в тесния отвор на котела, хваща се с ръкавиците за страничните железни и потъва в нажежения котел. Минават десет, двайсет, тридесет секунди. Кочемидов не се обажда! Тревога обзема всички. Ще издържи ли? И в тия минути на тревога и съмнения, огледало добре как може да се отстрани аварията. Васил подава лице из отвора. Няколко яки ръце мигновено го поемат и изтеглят. Гърдите бързо вдихват свежия въздух. Бодростта му постепенно се възвръща.

„Значи е възможно да се започне работа веднага!“ — радостно споделят всички.

Но как да се премахнат ламаринените чадъри?

Едни предлагат да се режат с оксиген. Мнението на Кочемидов пък е да се изсекат със скак и чук, а като паднат долу да се режат с оксиген и изхвърлят. Последват минути на размисления.

По първия начин ще стане по-бързо. И в котела влиза оксигенистът Марин Станчев. Но котелът се запали и надвисна опасност от експлозия. Трудно

ще се издържи и на топлината и мириса от оксиген. Следователно по-приемливо е предложението на Васил. Един след друг в адски горещите котли слизат старши огньарите Роберт Дунев, Христо Събчев, Фердинанд Динов, Към образувателните бригади се присъединяват още Ганчо Димитров, Георги Криво-

шнев, Борис Матеров, Петър Попов, Христо Атанасов, Кирил Янев, Любен Ангелов, Васил Пардалев, оксигенистите Марин Станчев, Стефан Димитров и Петко Генчев.

Осемчасова напрегната битка и волята на свободните от експлоатация хора, на господарите на своя труд побеждава. Котлите отново са готови за пускане.

Героизмът на тези хора учуди специалистите на Германската федерална република, мнението на които бе, че за отстраняване на аварията са нужни най-малко три денонощия. Смелите последователи на Васил Кочемидов обаче се справиха само за 8 часа.

Няма нищо за чудене. Обновил фабриката за няколко месеца, тези упорити труженици желаят да я стопанисват така, че да вземат всичко, каквото може да им даде, да изпълнят предсрочно годишния план, а петиетката за по-малко от 3 години и 8 месеца.

Ив. ВАЧЕВ

редактор на в-к „Заводска борба“ при Държавни захарни заводи Г. Оряховица

В цеха за пероксидни килими в Еленска работи Анка Иванова Георгиева. Тя е родово в редците на първенците. Изпълнява нормите си над 120 процента.

ПРОМЕНЕН, КРАСИВ ЖИВОТ

Малко, изпуснато от слънцето момче, дрънна ниската портичка, огледа се и като не видя никого бързо изтича с босите си крака към къщи. Двете стъпала до изкачи наведнаж и шумно разтвори вратата. Но стаята беше празна. Изведнаж го обхвана силна мъка и му се доплака. А как бързаше да си дойде и да покаже свидетелството, което учителката му подаде преди малко и така мило му се усмихна, да разкаже че е пръв по успех между децата в селото, които завършват вече шести клас, да попита за догодина.

Иван седна на прага, погледна с някаква скрита надежда свидетелството си, което стискаше до болка между пръстите си и тихичко въздъхна. Детските мечти го понесоха с крилето си. Той се видя в града, ученик в седми клас, а после в гимназията.

В ранното утро на следващия ден Иван не беше вече при своите. Отговорът бе даден — свечар на малко стадо чужди овце. Какво можеше да възрази 13-годишното момче? Това е съдбата и на тримата му по-големи братя. Такъв беше животът. Немотиата е постоянна, неканена гостенка в дома им и Иван е длъжен да изкарва сам прехраната си.

Тъжни спомени, които оставиха дълбоки следи в живота на знатния сега овчар Иван Пенев! А настоящето е така хубаво, че не му се иска да поглежда нито за миг назад.

И всичко станало така бързо. Просто нemoжеше да разбере, че вече не работи на селските чорбаджии, а в голямо и модерно стопанство. Започнал като полеводен работник. Неговият стремеж да се откъсне завинаги от немотията, която го придружаваше в годините на овчаруването, му подсказваше да се откаже от овцете, сякаш те бяха причината за бедността в дома му. Труднолюбивият селянин проличава навсякъде и скоро. Иван става полеводен бригадир.

Но може ли сърцето на родения овчар да изтразе, когато гледа всяка сутрин от широките порти на стопанския двор други да изкарват в просторните пасища стотици белоснежни овце? И той пожела отново да стане овчар.

И ето вече шест години Иван работи в овцефермата на ДЗС „Сталин“ — Свищов. Ех, начало не беше така, както си представяше. От опитното му око не избягнаха грешките, които се допускаха в работата. Агнетата и дзвиските се гледаха лошо, не достигаха кошарите. Но инициативният човек е и търпър. Среще ли трудности, не отстъпва, а търси начини да ги преодолее.

— Така не бива да продължава — подхвърля той веднаж на другарите си. Дзвиските са много слаби, какъво можем да очакваме догодина от тях.

— Хубаво ще е всяка бригада да си гледа отделно младите животни — схванаха бързо мисълта му.

Ръководството също се съгласи.

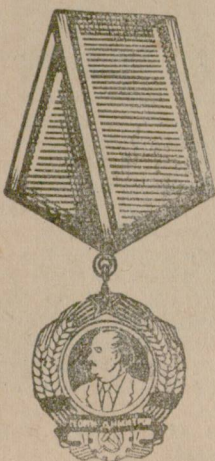
Скоро вече за ремонт на майките през есента идваха дзвиските по 50—55 килограма живо тегло, с качества далеч превъзхождащи по-старите овце. А в лицето на зоотехникката Людмила Мушмова старши-овчарят Иван Пенев видя човека, от когото имаше най-много нужда сега — да насочва и води правилно развъдно-подобрителната работа в стадата, ключът за бъдещите успехи. Бялата свищовска овца кръстосаха с „Мерино-флаш“, а подобренията приложи с „Кавказка порода“. Така от една страна се подобряваше качеството на вълната, а от друга се увеличаваше дължината на вълното. А успехите от година на година растяха. Чуден празничен бе денят, когато всички научиха, че за постигнатите през 1956 година успехи Президиумът на Народното събрание награждава Иван Пенев с „Народен орден на труда“ — златен, а другарите му със сребърни. Просто не можеше да се повярва — овчар и златен медал! А оттогава минаха само две години и вече всички са носители на златни орден на труда. За 1958 година бригадата получи от всяка овца по 3.750 кг вълна, по 100 литра мляко, а от 100 овце-майки 140 агнета. Тазгодишните успехи са още по-добри, а следващата несъмнено ще са още по-високи. Как маме с красотата си пътят, по който са тръгнали тези нови, трудови хора!

Ив. ПЕНЕВ

П. ДИМИТРОВА

Орденоносецът КИРИЛ ХРИСТОВ *

Кирил Христов Киров, Човекът с много медали и орден

от път да отиват на разходки. Така не може. Когато локомотивът е в ремонт, той трябва да се гледа като болен. Ние всички сме там. Най-често идва и бригадата на сменния ми Димитър Панев. Така ускоряваме ремонта на локомотивите, синамаме себестойност.

Кирил знае, че очите на всички са обърнати към него.

Той е първенец на депо, носител на орден „Червено знаме на труда“, народен орден на труда — бронзов, званието „Най-добър в страната“, на значката „Почетен железничар“ два пъти „Отличен железничар“ и лауреат на Димитровска награда.

Лошо би било един такъв изтъкнат първенец да греша. И той е много възискателен към себе си. По време на дви-

жение най-важното според него е съсредоточеността.

— Не биди ли, ще отидеш и ти. Пък и стотиците пъти след тебе — продължава той.

А известно е, че това у него не са думи, а най-скромно изживяване на големите заслуги.

Беше през миналото лято. Бързият влак № 22 навлизаше в гара Ресен. Около стрелката имаше много работници. Толкузът и стрелката не се виждаха. А щом локомотивът кривна, Киро забрало — ръководителът е сбъркал. Влакът в отклонение не минава транзит. И той веднага закова влака. Със своята бдителност Кирил Христов спаси милиони лева загуба на държавата, спаси живота на бригадата си и на десетки пътници от бързия влак, предотврати една сигурна катастрофа.

10-годишната на социалистическата революция в България Кирил Христов Киров посреща с нови прояви. Като отказва помощен локомотив в големите наклони и сам извозва пътниците и бързите влакове, той успя за седем месеца на тази година да извози 2,384 тона наднормен товар. През същия период бригадата му снижи себестойността на превозите с 6-10 на сто, спести от ремонти и материали 32,275 лева и извърши пет лунински промика.

Така че орденоносецът пак е пръв. Между първите в грижата си през децните, той ще бъде между първите в радостта си на големия Празник — 9 Септември.

Текст и снимка: Асен Георгиев

Човечност и комунист

За човечност дефиниция няма. Тя е като рязък метал, който често се валя сред най-ръсната кал и пак остава чист. Тя привлича, покорава, пленява. Да обсъжда най-светлата човечност с черния образ на смъртта бе един от капризите на миналото общество, един от многото му парадокси.

Човечност и комунист са думи неразделни.

... Превратни години! Победни години! За човечността! За достойнството! За радостта!

Една среща само.

Ето го бай Петър Кръстев от дърводелната. Той е човекът с най-много доверители. За ради тихата му отзивчивост младежите най-често търсят неговите съвети. Те знаят: няма да ги обиди с надменна снисходителност.

Да разказва той не умее. Но всички мълчаливо се вглеждат в поведението му и го следват. По време на реконструкцията на захарната фабрика осемте часа работа се оказваха недостатъчни. Налагаше се извънредна работа. Бай Петър захващаше пръв. А останеше ли той, оставаха всички.

Срещите със смъртта разколебават даже самообектия се. Бай Петър два пъти е виждал нейния образ. Веднаж в циментеното мазе на Горнооряховското полицейско управление. Тя бе приела образа на върла палка. И втори път в Плевенския затвор, тогава, като присъдила „в името на негово величество“. Но бай Петър не се разколеба. Партията вече беше вселила в доброто му сърце вяроостта и твърдостта. Работниците знаят някои работи от негово минало и често ло-

бопитствуват. Стеснителен, той понякога разказва по нещо.

... Август беше, 1943. Червената ар-

са думи неразделни

мия беше започнала да напредва. Другарите всеки ден искаха да научат нещо ново от фронта и често минаваха край работилницата. Там на стената имаше календар, под него поддържаха новия брой на „Работническо дело“, който другари ми даваха По 10—15 души го прочитаха. . . После ни заловиха. . .

— Но бай Петре, ти и сега си работник? — с искрено неразбиране подхвърля някой.

Това за бай Петър не е обидно. То е гордост.

— Вярно — обяснява бавно той. — Но сега е друго. Сега аз, и всички ние вземаме участие в управлението на завода, а тогаз не можехме. Сега получавам по 800 лева, а тогава — не.

— Всеки според личните си качества може да бъде и директор, и майстор. . . — замислено допълва друг и разговорът приключва.

Ето такъв е бай Петър, най-старият комунист от дърводелната. Човечен, скромен, по своему мъдър. Сега той е горд с достойнството си.

Д. ПАНАИОТОВ

Портрета на ТАТКО

В алеята китна, сред парка зелен, сред свежи цветя и дървета на челните хора е кът отреден и в него — на татко портрета!

И слънцето ярко пречупва лъчи във рамката с бронз позлатена. Аз гледам познатите черни очи с възторг и от радост омутена.

Пред празника светъл работи със жар, работници млади обучи и честно заслужи той скъпия дар — значката „отличник“ получи.

Портрета на татко е тук закачен и властно зоват ме очите: ти носиш частица, частица от мен и ти бъди сред първенците!

Мапа Рабатилова

трепти над младежките глави

картина изпъква винаги в съзнанието на Петър Кавжиев, когато си спомня за своето нерадостно детство. Още не навършил седем години и пастирската тояга слава негов другар. Така е навлязал в живота неговият баща. Така започнали почти всички селски чедра.

Когато завършил прогимназия Петър захвърлил тоягата, но недомъкът и мизерията продължавали да съпътствуват още дълго време. За сина на катастрофиралия миньор имало само един път — пътът по който вървели милионите отрудени хора. Този път отвел 14-годишния юноша чак в равнините на Добруджа.

— Хем за себе си да спечелиш нещо, хем на нас ще помогнеш — заръчвали близките, когато изпращали невръстния градинар.

— Малария и ругатни спечелих — споделя Петър и по гърба му сякаш отново ползават студените тръпки, сякаш ей сега ще го втресе.

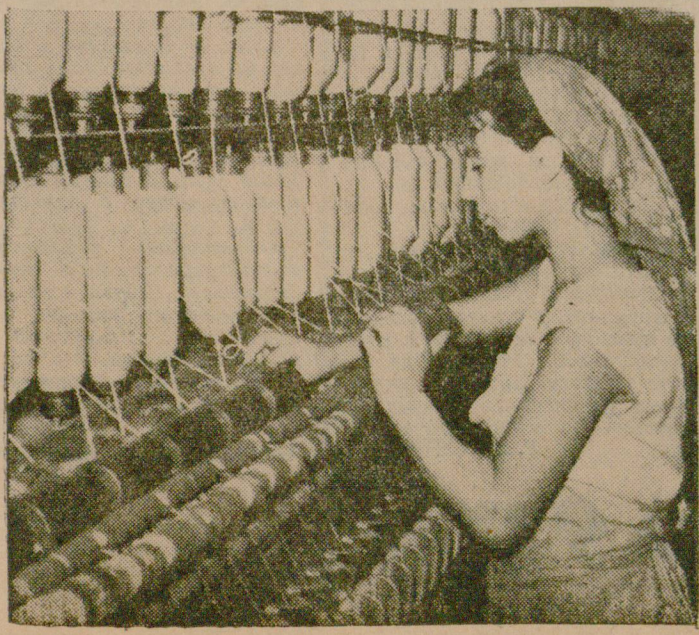
На следната година Петър Кавжиев препава престижката на дърводелски чирак, очаквайки по-спокоен и по-радостен живот. Но животът на чирака — дърводелец по нищо не се отличава от този на чирака — градинар. Едно спечелил само от чиракуването — обикнал труда и запаята. И тази негова

изпълнявал нормите си 120 на сто. После увеличил още. Последвали го и други младежи. Някои от тях започнали да достигат 170—180 на сто изпълнение. Упоритият труд, другарството, което Петър проявявал, показали, че той може да бъде бригадир.

От тук започват и успехите на младежката бригада. За младежите започнаха да говорят само хубави неща, а това още повече ги окуражаваше. По-често им бе присъждано и червеното знаме „Бригада-първенец“, а през последните осем месеца то трепти постоянно като червено пламъче над главите на младите майстори.

Нито следа не е останала от някогашното бедно пастирче. Не! Сред комсомолците от мебелната работилница днес върви самоуверено един възмужал трудов човек. А вечер, когато шумът на машините заглъне и работният ден свърши, този същият човек отново забързва за някъде. Къде ли отива той? Към строежа на новата си къща бърза Петър. Няма да мине много и малкият балкански град — Елена ще се увеличи с още един дом. Още един кумин ще задими под родното свободно небе.

Марин Д. МАРИНОВ

Трудовите хора, станали господари на своите съдбини, сега влагат всичките си сили и знания за изпълнение на Третата петиетката в съкратени срокове. На снимката: 1. При норма 480, Митра Шапкова от ф-ка „В. Мавриков“, Търново работи на 516 вретена и изпълнява нормата си 139 на сто; 2. Иван Станевски от ДМЗ „Червена звезда“. Дебелец е редовен първенец и „Най-добър в професията“; 3. Дедо на целия колектив при галеновата лаборатория в Търново е уред за по-бързо разливане на течности, на които в момента работи Пенчо Стефанов. Този уред увеличава производителността с 20 на сто; 4. Бригадирът на комплексната бригада Ганчо Константинов (в ляво) и Ахмед Шабанов от ф-ка „Първи май“, Търново работят на шевачки. Бригадата изпълнява нормата си над 180 на сто. Снимки: П. Тарасенко и М. Николов

Само за 15 години

ДИМИТЪР ПОЛОМСКИ

НЕ Е ПРИКАЗКА

Не като в приказките за децата, не като в някакъв вълшебен сън — то стана тук във селото, когато зашета пролетта напред. . .
Дойде в зори стопанската бригада и като пясъчна къшурка на дете изчезна старата прогнила сграда и новата започна да расте.
Докато разберат, доде попитат, съседите улисани в едно прекрасно утро казаха: „Честито“! на младите от тяхното звено.

И тази чудно приказна картина за кратко време селото заля и къщи неизмазани с градинки една след друга вдигнаха чела.
Сега край улиците прави гледат червени сгради в хубав, весел ред, та някои, все още късогледни, да видят че не е от кал и плет.

В МАГАЗИНА

ТРУДНО Е ДА СПРЕШ ИЗБОРА СИ

Най-оживено в магазините е може би в събота? Или в петък? Изглежда всеки ден. Търновски те продавачи никога не оставят без клиенти. А напоследък пред 15-годишнината на Девети септември тук сякаш импровизирано манифестираше благодарността.

Петък. Магазин № 25. Прищанда с коприните са струпани пъстра група купувачи и кулчулки. На тезяха няколко теса коприни. Току-що от тук излязоха неколцина мъже със солидни пакети. Добре ще зарадват другарките си.

На Иванка Ганчева, работничка в кино „Искра“, хареса изкуствената материя на малки бели и сини квадратчета. Постъпват се с майка си и решават: Ще си ушнем еднакви рокли.

— А може би имате друг ден? Да подхожда за синя блуза? — обръща се стройна жена към продавачката Иванка Ангелова.

Предлагат и три.
Но ето в магазина нахлува цяла „делегация“. Това са кооператорки от с. Леденик.

— Ходим, ходим, а ето къде било хубавото! — зарадвани за приказваха жените.
— Вижте! — обръща се Иванка Иванова към другарките си — Те от това ще си взема за блуза. — Всички го одобриха. Хем хубаво, хем евтино, по 10 лева метър.

Сега при щанда са две момичета. Димитрина Пашева, работничка във фабрика „Васил Мавриков“ е решила да си ушне рокля за Празника. Но празнина да бъде. Може би коприната на раста най-много ще и подхожда. Решено.

По всяко време през целия ден Иванка Ангелова неспирно трябва да отговаря на стотици въпроси, да съветва клиентите, да им помата в избора. А то наистина не е леко да спреш избора си. Изобилието е голямо. При това утре или в друг ден ще докарат нови стокни. Ила нът сега не е проблем. Вместо за 3,500 за 5,800 лева стоки се продават всеки ден. Ангелова дъволна преброява парите.

Как е било преди 10-15 години в магазините ние по младото поколение не помним. Но извикваме ли спомените си от десетте години, те идват с орфани роклички и пробити пантопки. Що растост беше, когато от запазена рокля на мама можеше да излезе някаква изправа блузка!

Дали си спомня някоя от тези захласнати жени за това време? Едва ли! Радостта винаги е била по-силна от грижата.

А. Грозанова

На Празника — с много нови придобивки

С много нови придобивки посрещат тази година Девети септември трудещите се от окръга. Само през последните 4—5 дни бяха завършени и предоставени за ползване десетки най-различни обекти. Физкултурните от с. Поликраище и с. Стражица на 6 септември получиха нови стадиони, а на тези от с. Обединение стадионът ще бъде предаден официално на самия празник — 9-ти Септември.

В село Горна Студена вече са завършени и последните работи по електрификацията и от десет трудещите се ще имат редовно осветление. В това село още ще стане официално откриване и на нов културен дом. Предстои, е откриването и на новостроящия културен дом в Дичин, дом на народния свет в Деското. През тези дни блеснаха и новопоставените луминесцентни мелни в селата Берово, Поликраище и Камен.

В с. Росица бе завършен строежът на ново училище, а в гр. Павликени пионерите получиха своя добър оздобен дом.

Още повече е направеното по водоснабдяването и разкриването на селищата. В селата Сашево и Самоводене бяха разкрити водопроводните мрежи, а в Горна Студена, Карасен, Гумовици, Беровска община, и други бяха построени нови чешми.

Само в Павликени и Бяла черква през тези дни е завършено асфалтирането на повече от 20,000 кв. м. улици и пътища, площици и алеи. В Козаревци, Камен, Павликени и много други селища са направени тротоари с базалтови плочи.

Окончателно е завършено и разасфалтирането на с. Долна Липница, в с. Берово е открит нов колониялен магазин, а в Обединение и Килифарево са направени паркове.

Това са обекти, завършени само през последните няколко дни.

Г. МУСИНСКИ

ЩАСТИЕТО

Било в смутната 1918 година. Окъсани, далечни странници дошли един ден в нашето село чак от Беломорието. Изтерзан от ужасите и глала на войната, един млад човек с дни и нощи скитал и със сени сили сялзъл тук. на спасителна земя. Напразно била хубавата надежда на Паскал Панайотов, че тук ще намери търсеното щастие. Много скоро той попаднал в ачните лапи на богаташите.

Не минало много. Младостта събрала Паскал със селската мома Иванка, тукашна слугиня от Дряновско. Свили гнездото двамата под чужда стряха. Хората ги запомнили тъй — той все невар, а тя все слугиня и надничарка с две неуръстни, недогледани и ненахранени деца.

Беше 1948 г. когато в Сухиндол се заговори за уредяването на кооперативно стопанство. От записалите се 40 стопани — учредители личаха и имената на Паскал и Иванка. Оттогава до днес те са едни от първите и по труд и грижи за укрепването на порасналия кооператив.

Разговаряме с по-големия син на Паскал — Димитър. Той е израсъл в немотията и затова страстно обича новото. Днес той е подпредседател на общата занаятчийска кооперация и работи като дърводелец — бригадир. „Ех, какво сеще то. За нашето семейство днес социалистическият строй е като бряг на щастие. В къщи работим четирима. Всяка година печелим не по-малко от 25,000 лева, с които живеем доволно и се обзавеждаме. Баща ми и днес е очар. Миналата година решихме да заличим у дома забиваги и последната следа от миналото. Построихме си новата голяма къща, слънчева и модерна. Имаме амбицията да я уредим между първите в селото. И за това трябва да се даде отчет на предстоящия 15-ти Девети септември — казва малко духовитото — Затуй трябва да се борим все тъй мъжички за съкращаване срока на петлетието. Нека става животът все по-богат и по-хубав.“

Ив. Драгнев

Новият културен дом в с. Михалци. По своята архитектура, просторност и удобства той не отстъпва на тия в градовете. Гордест се михалчани и с право! Този прекрасен дом е дело на Народната власт, на упорития труд на трудовите хора.

Снимка: М. Николов

В СЕЛСКАТА БОЛНИЦА

Ех, сърцето, младото буйно сърце на Надежда... къде е то сега? Как волно тупеше то тогава! Как страстно го ряха в него копнежите за щастие в живота! А той, нищо, нищо радостно не му донесе. Така беше устроен животът в миналото, че щастие стигаеше само до малцина хора. И освен тегла и горчиви мъки Надежда друго не получи. А то, сърцето, вежнеше в гърдите ѝ, губеше своята сила. . . И един ден на старата кооператорка Надежда Тодорова Райнова от с. Карасен, така силно ѝ премала в ляво, така силно ѝ стисна нещца за гърлото, че тя се олюля и . . . падна.

— Бързо! В Павликени! — реши бай Тодор. Но тутакси той се опомни. — Как в Павликени ли? — Но какво ще прави там! Там ходеха само в миналото, на частните лекари, където обръщаха дябобвете си, за да изтръскаят и последните петачета.

В навечерието на 15-годишнината от Девети септември, в с. Ново село бе открит нов здравен дом.

Снимка: Г. Мусински

Само за изтеклите 15 години от Деветосептемврийската победа в Търново са построени над 380 индивидуални жилищни сгради. 4 големи блока на ГНС, 2 блока на ведомства и други. В годините 1955 — 1959 за кооперативно, групово и индивидуално жилищно строителство от БИБ, от специален кредит на предприятията и ведомствата са отпуснати над 14 милиона лева. С тези средства са построени и се намират в строеж 19 жилищни кооперации и 39 групови жилища. През 1959 година ще бъдат построени нови 10 жилищни кооперации, 25 групови и 73 индивидуални жилища.

На снимката: Новият квартал в Търново, израсъл в годините на Народната власт.

Снимка: П. Тарасенко

КООПЕРАТИВЪТ ГИ ОЩАСТЛИВИ

Страхилово! И сега, както в септемврийската привечер, когато за пръв път над селската община се развя аленото знаме и възвести свободата, то е потънало в зеленина. И сега в ранна утрин и късна доба по улиците му бързат хора, на чешмата сред селския междан спират пешеходци, за да уловят жаждата си, млади невести разменят дума, а край тях припнат иривни малчугани.

Но това са само първите впечатления на другоселци. Има нещо по-друго, по-различно от преди, дошло с утрото на новия живот, с неизмеримата вяра в бъдните дни, в силата и устрем на човека.

Бесната на 1948 година. 16 селски бедняци обединили силите си в кооператив. Само 16 и с малко земя — едва 280 декара! Но някогашните ратаи и изпозличари били упорити, твърди в решението си да заработят и заживеят по-добре. Скоро към тях се присъединили още. До пролетта станали стотина, а след година — две кооперативни приюти всички. Вън останали само селските чорбаджии, по нявите на които преди години, тези същите хора, от тъмно до тъмно превивали гръб.

След всяка година кооперативът крепне. Възможваха се и хората. Трудовият нарасна на 22—24 лева. Възнаграждението на работоспособен кооператор в края на Втората петилетка достигна 4,800 лв. Сега страхиловските кооператори воюват за 7,200 лв. Порасналите възможности на хората предизвикаха поток от стоки към селския потребителен магазин. Печки, гардероби, легла, бюфети и какво ли не още пълнеше техните домове. До изгрева на свободата през 1944 година само в къщите на Крум Паунов, Хри

сто Джамкиев и на протестантския свещеник е имало готворски печки, а сега във всеки дом Няма къща без мебели. В 252 селски дома свирят радио, а 602 се огласят от радиопредавателя на местната радиоредба.

Но можеше ли в някогашните тесни, скупчени, с по една стаия и прозорче къщи да се побере всичко? Отговаряха ли те на заможните се хора? Газоира се не! Затова старите къщи една след друга се заменяха с нови. В бедния квартал, както някога бе наречен югозападният край на селото, не остана и помен от тях. Измениха вида си и Косовска и Горна махали.

А циганският квартал? Застанете на селския площад пред училището и го погледнете! — Една, две, три — много нови светли и хигиенични къщи, които видят на мястото на някогашните борден. Едни напълно завършени, други — наскоро построени се червенят.

Тук преди 7—8 години дойдоха от с. Караманово, Русенски окръг двамата братя Любен и Кольо Костови. Дълги години преди изгрева на свободата, там те са били ратаи на селските кулаци. Немотиата е била единственото нещо, което са имали. Но в Страхиловския кооператив те се замогнаха. И ето, тази пролет и двамата си построиха собствени жилища.

— За нова къща по-рано не съм и мечтал — разказва Георги Ив. Петков, — ТКЗС ни отвори очите. Когато с моите девет декара ниви можех да постигна това. А в годината, когато аз строих, нови къщи си направиха още 20 кооператори от селото.

Много, много още селски труженници ошастливи Страхиловският кооператив.

И сред тях някога бедното и

Ст. АЛЕКСАНДРОВ

„КОЙ НИ ЗАЧИТАШЕ НАС ЗА ХОРА“

Яшар каза, че се раждал два пъти — първият път през 1923 година, а вторият — в 1950 година.

Изгърво човек трудно би проумял думите му, излезли из дълбините на едно изстрадало сърце.

От малък чиракувал, а после — селски чобанин. . . На школо не ходил — де ти пари за молив и тетрадки! Сиromaшията в съдружие с нежежеството притиснали безпомощното турско семейство. В поругения бордей, покрит със слама, едва се добирал слънчев лъч.

Кадриш, другарката на Яшар, типична кадъна с бяло фередже и шарени шалвари, постъква сегиз-тогиз огъня, за да стане по-бързо вечерята и следи разговора с внимание. Та наля наравно с мъжа си е делила сгърбите от 1940 година насам!

— Тогаз работим, работим — не се стърпява тя — пълним хамбарите на хората, а за нас няма. Сега каквото работим — дават го. Една зима хептен гладни бяхме, хляб нямаше да ядем, та чак на Бяла ходехме. Отидех тази заран, върнеш се нощес и то я купиш я, . . .

— Видиш ли она кипичен сайвант! — сочи Яшар — Ско-

ро го правих за магарето. Старата къща нищо не струваше пред него.

Обърнахме погледи натам. Долния край на двора Яшар преградил с плетена тел. От телта насам кадъната подредила с вкус хубава градинка. Освен зеленичките, градинката красят много и различни цветя.

Горният край на двора завършва с новата къща. Хубава и прясно измазана, тя радва око.

— Само за една седмица я построихме — говори с възхищение Яшар — стопанството ни я построи.

Гледаме новата къща и ѝ се любуваме. Яшар и Кадриш сякаш за първи път я виждат и поясняват ред подробности по строежа ѝ, по отливането на плочата, по електрифицирането и радиифицирането ѝ, по това как скоро пред нея ще излезат цимент.

Новата къща кадъната уредила по новому. Креватът застанал с бял чаршаф.

— По-рано на земята, сега на креват спим. Купили сме си и две печки: готварска и пернишка. Един парцал нямаме, когато се оженихме, ни от свекърва, ни от баща. Тогаз дрехви има, пари няма. Сега всичко си имаме, но . . . дрехите събираме на камара. Казвам му: гардероб купи, той мълчи. Има пари, ама не ще. . .

— А-а-а, не ще! — обижда се Яшар — Аз искам радио, тя гардероб. . .

Отворихме дума още за туй-онуй. Неволно стигнахме до въпроса колко захар на година са купували преди да влязат в стопанството.

Кадриш загледа в недоумение, па почна да се смее:

— Амй, купували сме. . .

— А олюго!

— Без масло минаваше. . .

Като разливаше теверите през деня каснерът съвсем равнодушно изреждаше, че през миналата година семейството на Яшар получило 34 кг. захар, 43 литра олио, 32 кг. сивене, че по миналата година взело 82,5 кг.

9 IX

1944-1959

— Не ги духай дъще, те са електрически!

Фотоавария

Със снимките стари от стара България, които на запад копирате, процавайте, мистери, стана авария и трябва на ново да снимате! Петнайсет слънца прегориха ви позите и то за петнайсет години. В страната, където вирееха розите, виреят и дъгати комини.

Селякът със радост, с гащите дребени, в музея ще срещнеш едва ли! Не прави той вече за влага молебени, а дъжд прави със дъждовали! Светена вода днес тече по блоковете петнайсет слънца я светиха. Молебенът мида у нас без попове, та нивите... двойно родиха.

Че свърши се тая! Със две думи казано: вървим с крадмиларовски крачки, или дега висеа лампите газени днес чистят със прахосмукачки!

И тъй значи — ресто! Новото ще снимате! Заводи ли?.. мии ли?.. Хора?.. Комбайни?.. юзини?.. Но щом ги проминате не слагате сажди в развора!

Рис. Н. ЦОНЧЕВ
Текст: Петко РАЙКОВ

Дойдоха!...

РАЗКАЗ

В септемврийския, необичайно топъл и безветрен ден се чу далечно, едва доловимо самолетно бръмчване. Отначало тихо, приглушено, като от ленив бръмбар, залутан из тревите заувънт заприпява на талази и едва след минута Ицко се увери, че това наистина е самолет. Момчето бе застанало на скалата, погледът му обгръщаше цялата долина и цялото небе и затова тъмните му, силни като на млад ястреб очи, веднага отприха малката черна точица. Тя не изкочи от хоризонта, а сякаш изплува от избликната синевата на обедното небе и момчето разбра, че желаящата птица лети на голяма височина. Няколко години вече, откакто Ицко е прелеснал торбата и, макар къдравата му глава да достига само до рамото на възрастния човек, пастирският живот го е научил винаги да обмисля надълго, когато решава нещо.

— Не е германски! — уверено определи той, когато точката нарасна и моторният шум, насечен и тежък, започна да се чува отгоре му. — Да имах бинокъл, щях да разбера!

Самолетът бързо изчезна. Най-напред се сползиха точката, а после заглъхна и моторът. Стана тихо, горещо и само някакъв прегладнял кълвач нервно зачука по изсъхнало дърво. На момчето се додряма, отпусна се, затвори очи, но в този

миг отодолу се изви на силно и властно:
— Христо!
Скочи като попарен.
— Тука ли си бе, обади се!
Бързо, като катерица, се свлече от височината, прецапа през деренчето и се спря под бряста, където стадото спокойно пладнуваше. На тревата седеше господарят му и пушеше цигара. Ицко се приближи боязливо, изправи се пред него и покорно зачака. Лицето на мъжа беше небръснато, мрачно, изпод вежди го гледаха очите му, студени и лоши.

— Къде ходиш? — попита го той.
— Ами, тука...
— Къде е дядо ти Богдан? Къщата сте я затворили, ще я окрадат.
— Той... — Ицко бе решил да излъже, но чорбаджията бързо го прекъсна:

— Знаем, слязъл в селото.
— За хляб! — опита се да го защити момчето.
— Хляб... знам какъв хляб търси той там... ама хайде! Ти седни дотам! Недей стърча прав, няма да те колят!
Овчарчето го изгледа учудено и предпазливо седна.
— Слушай! — господарят смукна няколко пъти от цигарата и после започна със смутен, не свой глас: — Имаш ли хляб?

Бях в града и се отбивам направо тука. Огладнял съм.
Очите му опипаха торбата, но Ицко я обърна и от нея се търкулиха празните захлупци, в които дядо Богдан му слагаше по малко сирене.
— Няма... днес и аз не ядох. Дядо не се върна.
— Нищо. — Цигарата му бе загоряла, стъпка я, стана и понечи да тръгне, но се спря:

— Момчето също се изправи и пристъпи от крак на крак. Она продължи:
— Виж какво! — приближи и загледа право в лицето му с мътните си, сиви и лоши очи.
— Ще отидеш в село!
— Ще отида, бате Цане.
— Ще тръгнеш още сега, аз ще вардя овцете. Ще отидеш и ще кажеш на буля си Йордана да напълни една торба с хляб. Разбра ли?
Ицко преглътна:
— Разбрах.
Кажеш й да сложи и едно шише ракия. И цигари. Ясно ли е?
— Разбрах, бате Цане. Всичко ще й кажа, както заръчаше.
Взе тояжката си, приготви се да тръгне, но той го спря.
— Чакай! Ако някой те попита за кого е хлябът, не му казвай, че аз съм те пратил. Нали няма да кажеш?
— Няма!
— И не си ме виждал! Хлябът е за тебе и за дядо ти Богдана. Хайде, да се върнеш бързо!
— Ще тичам.

Чорбаджията изгледа краката му.
— Нямаш ли цървули?
— Скъсах се.
— Кажи на буля ти да намери някоя калверия, или нещо друго. За Димитровден ще ти купя и цървули, и нов кат дрехи. Тичай сега!

Ицко огледа по навик стадото, изшита на кучетата да не тръгват подире му и хукна надолу по пътеката.
Когато след един час той отвори голямата, зелено боядисана порта на чорбаджийския дом и излезе на поляната, на рамото му висеше препълнена торба, а на краката му имаше големи изкривени обуца. Сви зад първия гъб, приседна на земята, сваляйки обуцата и се замисли. Въпреки заповедта веднага да се върне, на него много му се искаше да се отбие към скупената къщица на дядо Богдан, да го потърси и, ако се случи, да сръбне паница чорба, с каквато бабата винаги го гошаваше. От друг край беше Ицко, нямаше близки в това село. Хората и името му не знаеха. Овчарчето на Цани — така му думаша — „Ще се обия!“ — реши той, но когато кривна по стръмната изровена от дъжда уличка, камбаните изведнаж забиха бързо, нестройно и звънливият им ек изпълни замрало село. Някъде долу край лъките се чу гърмеж, вик на много хора се слезе в едно и се смеси със звънене то. От близката портинка изкочи жена, затича и, като забеляза момчето, викна му:

— Хайде бре, какво гледаш! Дъжд — подкани го и Ицко

подхвана от едната страна превезлото на голяма пълна с едри гроздове кошница. — Хайде, че закъсняхмел!
— Тичаха по улицата. Към тях се присъединиха мъже, жени и деца, камбаните биеха, под селото се чуваха силно, мощно бръмчване, сякаш бяха събрани стотици автомобили. На Ицко се прииска да спре, да пита, но някой не му обръщаше внимание. Когато стигнаха края на селото и излязоха на голямата поляна, дедо в празник ставаха хората, момчето ахна. Никого не беше виждал толкова народ събран на едно място. И никого не беше виждал такива големи, железни чудовища с оръдия отпред. Първите от тях вече бяха спрели, а надире по шосето пълзяха още много и реяха така, че въздухът трепереше от мощните им мотори.
— Танкове! — помисли Ицко и сърцето му заби така сякаш щеше да се пръсне.
— Танкове, колко много и какви големи! — чудеха се край него. Жената вече я нямаше. Беше изтичала някъде напред и той се промуши между хората, припелнал торбата, с тояга в ръка. Отдавна беше загубил обуцата без да разбере. Когато излезе на открито, дръпна се уплашено. Беше спрял свил, побелял от праха, танк, с голяма червена звезда отпред. Върху него стояха няколко непознати войници с дрехи, каквито не беше виждал, смееха се, викаха, пееха.

— Руснаци!.. Съветски войници!.. Добро дошли!.. Ура-а-а! Радостно, като един човек, за

винаха ура и селяните и войниците. Завика и Ицко. После писна гайда, задумка тъпан, излезе дълго напарено хоро. Момчето едва тогава приближи голямата машина и я погали с ръка. Желязото беше грапаво и топло, като живо, а пръстите му оставиха зелени петна. Той се дръпна, искаше да се отдалечи, да отиде и да потърси дядо Богдана, когато усети как дъждован ръце го подхванаха под мишниците, повдигнаха го и краката му стъпиха върху стоманено чудовище. Обърна се, приблиди от страх, мислеше, че ей-сега ще му ударят плесница, ала видя, че отодолу се усмихваше руски войник, изрусал и побелал от праха, със сини като метални очи и бели ситни зъби.
— Ну, ребьонак! Харашо! — потупа с длан бронята на танка той и сам се качи при Ицко. — Как теб я наричат?
Овчарчето го гледаше с широко отворени очи и не смееше да мръдне.
— Име, име!... — повтори войникът и продължи да му се усмихва.
Постепенно върху момчето лице се появи усмивка, очите му светнаха и той отговори:
— Ицко!
— А, Ицко!...

Чак, когато земята затрепери от запалените мотори и колоната се приготви да тръгне Ицко забеляза дядо Богдана, който го гледаше отодолу, сочеше го с гегата и се смееше. Момчето скочи на изровената откъпаната поляна, извира „Ура!“ на рус-

кия войник, застанал върху танка, и изтича при стареца. Той го прегърна, потупа го по гърба и момчето видя, че очите му бяха мокри.

— Дойдоха. Посрещнахме ги, чедо!
Колоната отмина, вдигнатият прах, позлатен от злязващото слънце, бавно се разпръсна и селяните тръгнаха към домовете си. Едва тогава Ицко се сети за заръката на господаря си, уплашено усети, че на рамото му тежи пълната торба и треповно възкликна:
— Чорбаджията!
— Какво? — спря се дядо Богдан.
— Бай Цани... Чорбаджията, заръча веднага да му занесе хляба, пък аз...
— Какво, какво? — повторно попита старецът, сякаш не бе го чул... — Какъв хляб, какъв чорбаджия!
— Как какъв, нашият. Огладнял, там горе при овцете го оставих. Ще ме пребие като се върна!
Дядо Богдан сложи ръка на главата му, старите му очи гледаха меко, топло и каза:
— Няма вече чорбаджия, Ицко, запомни го! От днес няма нито чорбаджия, нито ратан! Те, братушките, дойдоха!
И се усмихна с такова усмивка, каквато Ицко за пръв път виждаше!

Димитър НАЧЕВ
в „БОРБА“
Стр. 7 Бр. 108/9 от 8 IX 1959 г.

В СВЕТА НА КАПИТАЛИЗМА

КАЗАРМИ ВМЕСТО УЧИЛИЩА

С всяка година в Германската федерална република се скъпява строителството на училища. За обезпечаването на нормални условия на обучение в ГФР не достигат 21 хиляди класа в общообразователните училища и 18 хиляди в професионалните. За сметка на това пак като губи по цяла Западна Германия растат военни градовете — полигони, стрелбиза, казарми.

АМЕРИКАНСКИ ДУПКИ
Официални статистики на САЩ е приключила да признае, че състоянието на 13 милиона американски домове не отговаря на установените норми. Това представлява 25-то от всички американски домове. Около 7 милиона домове вобщин не са пригодни за живеене, защото са напълно стари. Само в Ню Йорк 132 хиляди души живеят в дупки.

В ЮЖНА КОРЕЯ
Работният ден на южнокорейските работници продължава повече от 12-14 часа, а понякога и 20 часа на демоници. Шофьорите и кондукторите на автобусите работят от 4 часа сутринта до 12 часа през нощта.

Работната заплата на работниците системно се намалява. По данни на марксовите власти на Южна Корея през април 1958 година работната заплата се е снижила от 3.6 на сто до 14.5 на сто. Работната заплата на най-добре заплатените работници от обработващата и обикновената промишленост е едва 31.8 до 36.8 на сто от фактическия жизнен минимум. В същото време цените на стоките за 11 години (през април 1958 година) в сравнение с 1947 година се увеличили 208 пъти. В същото време цените на зърнените храни са се покачили 237 пъти.

СЪОБЩЕНИЕ

Редакцията известява на своите читатели, че настоящият брой, който е в 8 страници, включва два броя 108 и 109. Следващият брой 110 ще излезе на 12 септември т. г. (събота).

ФИЗИКУЛТУРА

Колоездачната обиколка

на окръга приключи

Отборът на „Етър“ и Георги Тодоров — първи

На 5 септември продължи вторият етап от десетата годишна колоездачна обиколка на окръга за купата на в. „Борба“ — Свищов — Стражица, позвече от 130 км. а на 6 септември — третия етап — Стражица, през Елена — Търново, над 120 км.

По дългия и труден път на трите етапа се разгоря упорита, но честна другарска и спортсменска борба. Не бяха малко случаите, спортисти и треньори от състезаващите се отбори, да си оказват другарска помощ, което изпълни с истинска красота и ново съдържание десетата годишна колоездачна обиколка на окръга.

Сърдечно и топло посрещане от хилядите трудещи се в целия окръг, възторжените овации, многобройните подаръци бяха най-голямата награда за състезателите и в тези два етапа. Като в първия етап така също напрежата селска борбата и оспорвани първите места и през втория етап. Но отборите на Търново, Г. Оряховица и Севлиево си запазиха и сега първото, второто и третото място. Г. Тодоров — Г. Оряховица — първото, а Недялко Станев — Търново второто място в индивидуалното класиране.

В третия и решаващ етап се разгоря мъжествена и тактична борба, организирана от капитаните на „Локомотив“ Г. Оряховица и „Етър“ — Търново. Но и този път победи „Етър“ и Георги Тодоров запази индивидуалното първенство, Тук севлиевците обаче, бяха принудени да

отстъпят третото място на дрянщици.

От 27 души, включили се в обиколката завършиха 17. Крайните резултати в индивидуалното класиране са: Георги Тодоров „Локомотив“ — Г. Оряховица — 12.19.45 часа; Недялко Станев, „Етър“ — Търново — 12.35.49 часа; Игнат Игнатов, „Етър“ — Търново — 12.55.21 часа; Стефан Кънчев, „Етър“ — Търново — 13.04.34 ч и др. В отборното класиране резултатите са: „Етър“, Търново — 38.36.05 часа; „Локомотив“ — Г. Оряховица — 39.20.45 ч.; „Локомотив“ — Дрянново — 45.43.54 ч.; „Раковски“ Севлиево — 46.18.39 ч.

Вечерта на 6 септември, след приключване на обиколката, бе уредена другарска вечеря. На отбора победител — „Етър“ бе връчена преходната купа на в. „Борба“ за отборното първенство, а на Георги Тодоров от „Локомотив“ — Г. Оряховица — купата за индивидуално първенство. На състезателите и треньорите на отборите бяха раздадени многобройни подаръци и художествени грамоти. На отбора първенец бе подарен и нов спортен велосипед.

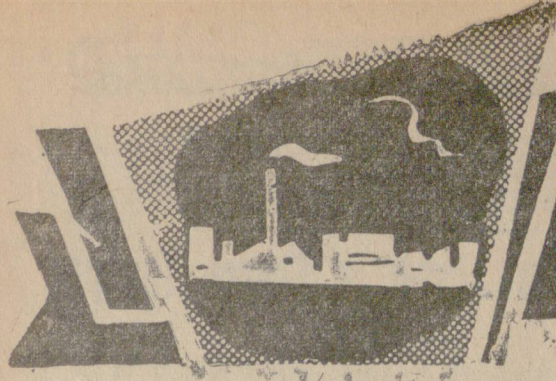
С топло и възбуждащо слово главният редактор на в. „Борба“ д-р Христо Кисеулов поздрави състезателите за успехите в обиколката, а старият ветеран и няколкократен шампион на Русия по колоезде, българинът дядо Данаил Попов, разказа спомени из своя спортен живот.

Г. Донева

Изложба по случай славната петнадесетгодишнина

Снощи в изложбената зала на групата на художниците на ул. Раковска 1-Търново, стана тържественото откриване на общата художествена изложба на художниците от Търновски окръг, уредена по случай 15-годишнината на социалистическата революция в България. Кратко слово произнесе секретарят на

Окръжния комитет на БКП Николай Тонев.
В изложбата участвуват 20 живописци с 53 табла, двама скулптори с фигури, двама художници с 5 графии, 2 пирографии и др.
Търновските граждани с интерес разглеждат открятата изложба.

ДЪРЖАВНИ ЗАХАРНИ ЗАВОДИ

ТЕЛ: 4401

* Т. Туряховича *

Телеф. № 44-01 (02 и 03)

Произвеждат за индустрията на страната, вътрешния пазар и износ, чрез износните центри „ХРАНЕКСПОРТ“ и „БУЛГАРПЛОДЕКСПОРТ“ следните хранителни и промишлени стоки:

1. Захар на кристал, бучки, пудра и кандис — захар в насипно състояние и разфасовка в мукавени кутии;
2. Всички видове захарни бонбони във всички разфасовки;
3. Всички видове локум във всички разфасовки;
4. Всички видове халви във всички разфасовки;
5. Бисквити — обикновени във всички разфасовки;
6. Двойно рафиниран чист меласов спирт;
7. Денатуриран спирт за домакински и индустриални цели;
8. Въглероден двуокис — добре рафиниран за безалкохолни напитки;
9. Цвеклови резанки (мокри и сухи — брикетирани) за фураж;
10. Шпониум на бучки и прах;
11. Рафиниран поташ (калсв карбонат)
12. Обикновена сода за миене;
13. Изкуствени торове и др.

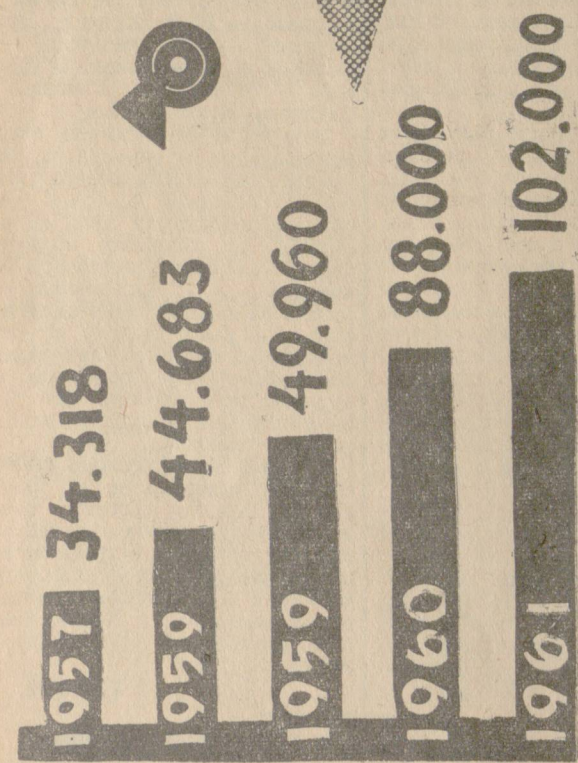
ЗАВОДЦИ,

Честита петнадесетгодишнина на социалистическата революция

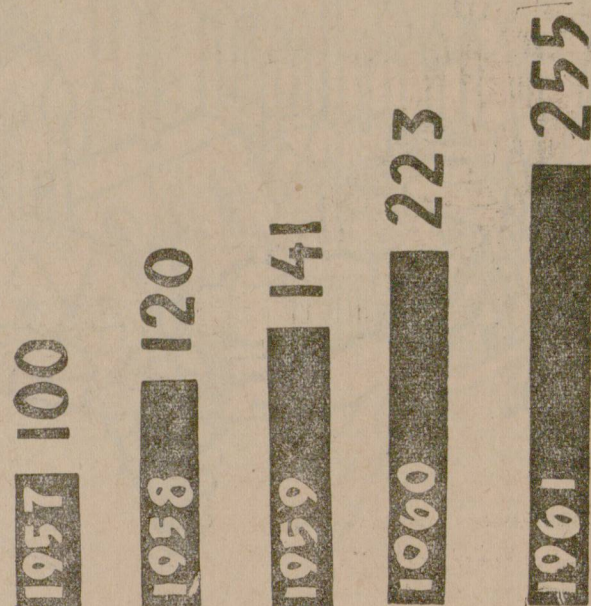
В напрегнатите дни за обновяване на завода вие показате прекрасни добродетели на героичната работническа класа, придобити в годините на Народната власт. Завършихте реконструкцията на Захарна фабрика в срок. С успех изпълнихте производствените си планове. С изпълнен дълг посрещате достойно големия празник.

Желаем ви от все сърце весело прекарване на Празника и много, много трудови успехи.

Управлението на завода, заводски партийен комитет, заводски профкомитет и комитетът на Комсомола.

ПРОИЗВОДСТВО НА ЗАХАР В ТОНОВЕ

ОБЩА ПРОМИШЛЕНА ПРОДУКЦИЯ

ДМЗ „ЧЕРВЕНА ЗВЕЗДА“ — гара Дебелец

Славните машиностроители при завода посрещат победната 15-годишнина на социалистическата революция в България със 106 на сто изпълнение на производствената програма за осеммесечие.

Административното ръководство, партийното бюро, профкомитетът и комитетът на ДКМС благодарим на всички работници, инженери, техници и служители за постигнатите трудови успехи и им ЧЕСТИТИМ ПРАЗНИКА НА СВОБОДАТА

9 септември

с пожелание да заработят с още по-голям ентузиазъм за претворяване в живо дело решенията на Партията и Правителството — ПЕТИЛЕТКАТА В СЪКРАТЕНИ СРОКОВЕ!

ТКЗС ТЪРНОВО

По случай славната 15-годишнина на социалистическата революция в България

управителният съвет и общият комитет на ДКМС ПОЗДРАВЯВАМЕ всички кооператори, кооператорки и членовете на Комсомола при обединеното стопанство. Пожелаваме на всички здраве и бодр дух, весело прекарване на празника, след който да заработят с още по-голям ентузиазъм за предсрочно и качествено прибиране на богатата реколта и завършване в срок есенната сеитба — гаранция за изпълнение на Третия петгодишен план в съкратени срокове.

Промкомбинат „ПЪРВИ МАИ“ с. Полски Тръмбеш

Сплотеният и здрав трудов колектив при предприятието посреща славната 15-годишнина на социалистическата революция

с редовно изпълнение на поетото обещание пред Партията и народа. Административното ръководство, партийното бюро и профкомитетът ПОЗДРАВЯВАМЕ

всички свои работници и административно-техническия персонал с годишнината от победата на нашия народ и им пожелаваме да заработят с още по-голям трудов ентузиазъм за претворяване в живо дело решенията на Партията и Правителството за съкращаване изпълнението на Третия петгодишен план.

Деветосептемврийски привет на нашите многобройни клиенти!

в. „БОРБА“

Стр. 8, бр. 108-9 от 8. IX. 1959 г.

ДИП Ямтра

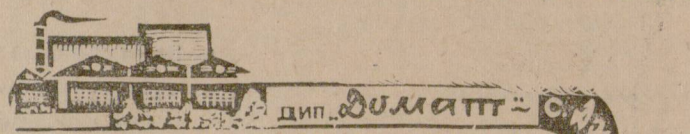
Деня на великата с. Ямтра

15-годишнина на социалистическата революция в България

Трудовият колектив при предприятието посреща с РЕДОВНО ПРЕИЗПЪЛНЕНИЕ на поетото обещание. С безмерна радост административното ръководство, партийното бюро, профкомитетът и комитетът на ДКМС ПОЗДРАВЯВАМЕ всички работници техници и служители в предприятието по случай Празника на свободата

Девети септември

Пожелаваме им здраве, сили и бодрост и ги призоваваме да заработят с още по-голям ентузиазъм за изпълнение и преизпълнение на годишния производствен план, — гаранция за осъществяване на Третия петгодишен план в съкратени срокове за рязкото подобряване на материалното и културно благосъстояние на трудещите се в същата ни Родина.

В чест на славната 15-годишнина на социалистическата революция в България

Трудовият колектив на предприятието преизпълни производствената си програма. Административното ръководство, партийното бюро, профкомитетът и комитетът на ДКМС изказваме най-сърдечна благодарност на всички работници, работници, административно-техническия персонал за положения упорит труд, като им ЧЕСТИТИМ ДЕНЯ НА СВОБОДАТА

9 септември

Пожелаваме им да завоюват нови трудови постижения — гаранция за изпълнение на

ПЕТИЛЕТКАТА В СЪКРАТЕНИ СРОКОВЕ

Деветосептемврийски привет на всички кооператори — производители на плодове и зеленчуци за нашето предприятие.

ДИП Марек

П. ТРЪМБЕШ

Героичният трудов колектив при предприятието посреща славната 15-годишнина на социалистическата революция в България с предсрочно завършване на разширението на предприятието и основния ремонт. За тези успехи и по случай годишнината от

Празника на свободата 9 септември

административното ръководство, партийното бюро и профкомитетът

ПОЗДРАВЯВАМЕ

всички работници и служители с пожелание за щастливо прекарване на празничните часове и още по-големи трудови победи в изпълнение на поетото социалистическо задължение — гаранция за съкращаване сроковете на Третия петгодишен план.

Слава на великия 9 септември!

Славната 15-годишнина на социалистическата революция

героичният трудов колектив при предприятието посреща с преизпълнен план за осеммесечие. С безмерна радост административното ръководство, партийното бюро, профкомитетът и комитетът на ДКМС ПОЗДРАВЯВАМЕ всички работници, работници, майстори, инженерно-техническия персонал и служителите с големия национален празник

9 септември

и им пожелаваме весело да прекарат празничните часове и да заработят с още по-голям устрем за предсрочното изпълнение на поетото обещание — гаранция за изпълнение на Третия петгодишен план в съкратени срокове.